

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาใน สถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาเป็นกรณีศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 30 คน 2) ผู้ปกครอง จำนวน 286 คน และ 3) นักเรียน จำนวน 286 คน รวมทั้งสิ้น 602 คน กลุ่มที่ 2 ใช้ในการศึกษาแนวทางการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 5 คน 2) ผู้ปกครอง จำนวน 5 คน และ 3) นักเรียน จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 22 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์และดำเนินการสนทนากลุ่ม และดำเนินการสนทนากลุ่ม มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 3 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ขอข้อมูลย้อนกลับหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และร่วมกันหาข้อสรุปถึงแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา
2. ผลการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง
3. อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Checklist) แบบตรวจสอบรายการตามลักษณะของการกระทำความรุนแรงตามวิธีการที่ใช้ในการแสดงออกถึงความรุนแรง 4 รูปแบบ (องค์การอนามัยโลก, 2545) ได้แก่ 1) ความรุนแรงทางร่างกาย 2) ความรุนแรงทางเพศ 3) ความรุนแรงทางจิตใจ และ 4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย

ทอดทิ้ง ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 30 คน 2) ผู้ปกครอง จำนวน 286 คน และ 3) นักเรียน จำนวน 286 คน รวมทั้งสิ้น 602 คน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 602 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าความถี่และร้อยละ ได้ผลการวิจัยดังแสดงในตารางที่ 1 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	11	36.67
	หญิง	19	63.33
2. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
	ปริญญาตรี	22	73.33
	ปริญญาโท	8	26.67
	สูงกว่าปริญญาโท	0	0
3. อายุ	21 - 30 ปี	14	46.66
	31 - 40 ปี	11	36.67
	41 - 50 ปี	5	16.67
	51 - 60 ปี	0	0
	60 ปีขึ้นไป	0	0
4. ปฏิบัติหน้าที่	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	3.33
	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	2	6.67
	ครู	27	90.00
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่	1 - 10 ปี	25	83.34
	11 - 20 ปี	4	13.33
	21 - 30 ปี	1	3.33
	31 - 40 ปี	0	0
	40 ปีขึ้นไป	0	0

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 63.33) ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 73.33) มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 46.66) ปฏิบัติหน้าที่ครู จำนวน 27 คน (ร้อยละ 90.00) และมีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ 1 – 10 ปี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 83.34)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางด้านร่างกาย			
1. ท่านเคยกระทำจนทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระตุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	27	90.00
	เคย	3	10.00
	ในลักษณะ		
	- เสียชีวิต	3	10.00
	- ตะ	0	0
	- กัด	0	0
	- ต่อย	0	0
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	0	0
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	2	6.66
	- มากกว่า 2 ครั้ง	1	3.33
	- เคยถูกกระทำเป็นประจำ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
2. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	9	30.00
	เคย	21	70.00
	ในลักษณะ		
	- เมียนตี	0	0
	- ตะ	0	0
	- กัด	0	0
	- ต่อย	21	70.00
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	9	30.00
	จำนวนครั้งที่กระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	12	40.00
	- มากกว่า 2 ครั้ง	9	30.00
	- เคยทำเป็นประจำ	0	0
3. ท่านเคยเห็นนักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	11	36.66
	เคย	19	63.34
	ในลักษณะ		
	- เมียนตี	0	0
	- ตะ	0	0
	- กัด	0	0
	- ต่อย	17	56.66
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	11	36.66
	จำนวนครั้งที่เห็น		
	- 1 - 2 ครั้ง	19	63.33
	- มากกว่า 2 ครั้ง	0	0
	- เคยเห็นเป็นประจำ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
4. บริเวณใดที่ท่านเคยกระทำนักเรียนจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ห้องเรียน	3	10.00
	สนามกีฬา	0	0
	ห้องน้ำ	0	0
	โรงอาหาร	0	0
	บริเวณลับตาคน	0	0
	อื่นๆ	2	6.66
5. บริเวณใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ห้องเรียน	0	0
	สนามกีฬา	0	0
	ห้องน้ำ	0	0
	โรงอาหาร	0	0
	บริเวณลับตาคน	21	70.00
6. ส่วนใหญ่ นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	4	13.33
	เล่าให้เพื่อนฟัง	11	36.66
	บอกให้ครูทราบ	12	40.00
	บอกผู้ปกครอง	14	46.66
	หาโอกาสแก้แค้นคืนตามลำพัง	2	6.66
	รวบรวมเพื่อนหาโอกาสแก้แค้นคืน	4	13.33
	อื่นๆ	9	30.00
7. ท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	0	0
	บอกครูฝ่ายกิจการนักเรียนดำเนินการ	19	63.33
	บอกครูที่ปรึกษา	7	23.33
	ดำเนินการลงโทษนักเรียนเอง	6	20.00
	แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย	2	6.66
	อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
8. ท่านทำโทษนักเรียนผู้กระทำความผิดอย่างไร	ว่ากล่าวตักเตือน	16	53.33
	ทำทัณฑ์บน	13	43.33
	เขียน	5	16.66
	ทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม	15	50.00
	อื่นๆ	0	0
9. เวลาใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะไป ดบ ตี ตะ ต่อย ทะเลาะวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	4	13.33
	ในช่วงโม่งเรียน	7	23.33
	พักเที่ยง	2	6.66
	หลังเลิกเรียน	8	26.66
	อื่นๆ	13	43.33
10. ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ดบ ตี ตะ ต่อย หรือทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน	ถูกกลั่นแกล้ง	9	30.00
	ถูกด่าให้เจ็บใจ	16	53.33
	ถูกดูถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรี	14	46.66
	ถูกทำร้ายร่างกายก่อน	8	26.66
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	5	16.66
	แย่งคนรักหรือแฟน	3	10.00
	ดึกคคะนองตามกลุ่มเพื่อน	4	13.33
	อื่นๆ	0	0
ความรุนแรงทางเพศ			
11. ท่านเคยกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียนหรือไม่	ไม่เคย	30	100.00
	เคย	0	0
	ในลักษณะ		
	- จับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	0	0
	- ให้อวดเปลือย	0	0
	- บังคับให้ร่วมเพศ	0	0
	- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ไม่เต็มใจ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ		
	- 1 ครั้ง	0	0
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0
12. ท่านเคยเห็นหรือได้รับ รายงานว่านักเรียนในโรงเรียน ของท่าน เคยกระทำคนอื่น ใน ลักษณะของการ ลวนลามทาง เพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ หรือไม่	ไม่เคย	17	56.66
	เคย	13	43.34
	ในลักษณะ		
	- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	9	30.00
	- ให้อวดสื่อลามก	0	0
	- บังคับให้ร่วมเพศ	4	13.33
	- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ ไม่เต็มใจ	2	6.66
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือได้รับรายงาน		
	- 1 ครั้ง	2	6.66
	- 2 ครั้ง	5	16.66
	- 3 ครั้ง	6	20.00
	- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0
13. ท่านเคยเห็นหรือได้รับ รายงานว่านักเรียนในโรงเรียน ของท่าน เคยถูกบุคคลอื่น กระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิด สิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	17	56.66
	เคย	13	43.34
	ในลักษณะ		
	- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	10	33.33
	- ให้อวดสื่อลามก	0	0
	- บังคับให้ร่วมเพศ	7	23.33
	- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ ไม่เต็มใจ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือได้รับรายงาน		
	- 1 ครั้ง	7	23.33
	- 2 ครั้ง	4	13.33
	- 3 ครั้ง	2	6.66
	- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0
14. ท่านเคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในโรงเรียนของท่านดูสื่อลามกหรือไม่ ดูกับบุคคลใด	ไม่เคย	27	90.00
	เคย	3	10.00
	ดูกับบุคคลใด		
	- ดูคนเดียว	3	10.00
	- ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	3	10.00
	- ดูกับเพื่อนต่างเพศ	0	0
	- ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	0	0
	- ดูกับแฟน	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
15. บุคคลในลักษณะใดที่มีพฤติกรรมลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศ ต่อนักเรียนในโรงเรียนของท่าน	ยังไม่เคยถูกลวนลาม	17	56.66
	เพศเดียวกันกับนักเรียน	3	10.00
	เพศตรงข้ามกับนักเรียน	8	26.66
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	1	3.33
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	1	3.33
	อื่น ๆ	0	0
16. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน	เพื่อนในห้อง	3	10.00
	รุ่นพี่	0	0
	รุ่นน้อง	0	0
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0
	คนในครอบครัว	0	0
	ครู-อาจารย์	0	0
	คนแปลกหน้า	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
	แฟนหรือคนรัก	17	56.66
	อื่นๆ	13	43.33
17. สถานที่ใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	3	10.00
	สนามกีฬา	0	0
	ห้องน้ำ	5	16.66
	ที่ลับตาคน	17	56.66
	ที่บ้าน	8	26.66
	อื่นๆ	0	0
18. เวลาใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	4	13.33
	เวลาเรียน	5	16.66
	พักเที่ยง	0	0
	หลังเลิกเรียน	0	0
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	17	56.66
	อื่นๆ	8	26.66
19. สาเหตุใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	0	0
	อยู่ในที่ลับตา	11	36.66
	ดูสื่อลามก	8	26.66
	ไวใจคนใกล้ชิด	0	0
	มีโอกาสอยู่กับแฟนหรือคนรัก	17	56.66
	อื่นๆ	13	43.33
20. ส่วนใหญ่นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	3	10.00
	บอกเพื่อน	17	56.66
	บอกผู้ปกครอง	8	26.66
	ปรึกษาครู	12	40.00
	ปรึกษาผู้ใหญ่ที่ไวใจ	0	0
	แจ้งตำรวจ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ	
	อื่นๆ	0	0	
ความรุนแรงทางจิตใจ				
21. ท่านเคยทำร้ายจิตใจของนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	21	70.00	
	เคย	9	30.00	
	ในลักษณะ			
	- ทำร้ายจิตใจ	5	16.66	
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0	
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	4	13.33	
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	0	0	
	- ใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	0	0	
	- อื่นๆ (โปรดระบุ) .	0	0	
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ			
	- 1 ครั้ง	0	0	
	- 2 ครั้ง	0	0	
	- 3 ครั้ง	4	13.33	
	- มากกว่า 3 ครั้ง	5	16.66	
22. ท่านเคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในโรงเรียนของท่านทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์หรือไม่	ไม่เคย	23	76.66	
	เคย	7	23.34	
	ในลักษณะ			
	- ทำร้ายจิตใจ	5	16.66	
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0	
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	0	0	
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	5	16.66	
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	1	3.33	
	- อื่นๆ	0	0	

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือได้รับรายงาน		
	- 1 ครั้ง	0	0
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	7	23.33
23. ท่านเคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	23	76.66
	เคย	7	23.34
	ในลักษณะ		
	- ทำร้ายจิตใจ	5	16.66
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	0	0
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	5	16.66
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งโดยไม่เป็นธรรม	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือได้รับรายงาน		
	- 1 ครั้ง	0	0
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
- มากกว่า 3 ครั้ง	7	23.33	
24. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักเรียนและเพื่อน	เพื่อนในห้อง	4	13.33
	รุ่นพี่	23	76.66
	รุ่นน้อง	5	16.66
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0
	ครู	3	10.00
	คนในครอบครัว	0	0
	อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
25. เวลาใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่ดีมีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	3	10.00
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	2	6.66
	เวลาเรียน	6	20.00
	พักเที่ยง	0	0
	หลังเลิกเรียน	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	23	76.66
26. นักเรียนในโรงเรียนของท่านที่มีพฤติกรรมทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือผู้อื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่ดีมีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ส่วนมากเกิดจากบุคคลเพศใด	ไม่เคยถูกทำร้าย	17	56.66
	เพศหญิง	0	0
	เพศชาย	13	43.34
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	อื่นๆ	0	0
27. นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่ดีมีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ต่อนักเรียนเพศใด	ไม่เคยทำร้ายผู้อื่น	17	56.66
	เพศหญิง	5	16.66
	เพศชาย	8	26.66
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	อื่นๆ	0	0
28. มีเหตุการณ์ที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่ดีมีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ในสองเดือนที่ผ่านมา มากน้อยเพียงใด	ไม่เคยมี	17	56.66
	มี 1 - 3 ครั้ง	6	20.00
	มี 4 - 6 ครั้ง	5	16.66
	มีทุกสัปดาห์	2	6.66
	อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
29. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	รู้สึกถูกรังแก	17	56.66
	ใช้คำหยาบในการสนทนา	6	20.00
	อายุน้อยกว่า	4	13.34
	เข้าใจผิด	3	10.00
	อื่นๆ	0	0
30. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจ ทำให้เกิดความไม่สบายใจ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	3	10.00
	เล่าให้เพื่อนฟัง	17	56.66
	ปรึกษาครู	6	20.00
	บอกผู้ปกครอง	4	13.34
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	0	0
	อื่นๆ	0	0
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง			
31. ท่านเคยพบหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	21	70.00
	เคย	9	30.00
	ในเวลา		
	- อดอาหารเช้า	6	20.00
	- อดอาหารกลางวัน	3	10.00
	- อดอาหารเย็น	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เคยพบหรือได้รับรายงาน		
	- 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์	9	30.00
	- 3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	0	0
	- 5 - 6 ครั้ง/สัปดาห์	0	0
	- มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
32. ท่านเคยพบหรือได้รับรายงานที่นักเรียนถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมหรือไม่	ไม่เคย	16	53.34
	เคย	14	46.66
	เครื่องนุ่งห่ม		
	- เสื้อกันหนาว	11	36.66
	- ผ้าห่มนวม	3	10.00
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 สัปดาห์	3	10.00
	- 2 สัปดาห์	5	16.66
	- มากกว่า 2 สัปดาห์	6	20.00
33. ท่านเคยพบหรือได้รับรายงานที่นักเรียนถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่	ไม่เคย	16	53.34
	เคย	14	46.66
	เครื่องนุ่งห่ม		
	- เสื้อผ้า	6	20.00
	- ถุงเท้า รองเท้า	12	40.00
	- กระเป๋านักเรียน	8	26.66
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 สัปดาห์	3	10.00
	- 2 สัปดาห์	4	13.33
- มากกว่า 2 สัปดาห์	7	23.33	
34. ท่านเคยพบหรือได้รับรายงานที่นักเรียนถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลหรือไม่	ไม่เคย	30	100.00
	เคย	0	0
	ในเวลา		
	- เช้า	0	0
	- กลางวัน	0	0
- กลางคืน	0	0	

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 วัน	0	0
	- 2 วัน	0	0
	- มากกว่า 2 วัน	0	0
35. เวลานั้นนักเรียนในโรงเรียนของท่านเจ็บป่วย นักเรียนเคยได้รับการดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	0	0
	เคย	30	100.00
	บอຍเท่าไร		
	- ทุกครั้ง	28	93.34
	- บางครั้ง	2	6.66
	- นาน ๆ ครั้ง	0	0
36. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้ออดอาหารเพราะอะไร	ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	6	20.00
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	0	0
	ครอบครัวมีฐานะยากจน	3	10.00
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0
	อื่น ๆ	0	0
37. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม เพราะอะไร	ครอบครัวมีฐานะยากจน	6	20.00
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	0	0
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น	5	16.66
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	3	10.00
	อื่น ๆ	0	0
38. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะอะไร	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	0	0
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น	30	100.00
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0
	อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
39. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้ป่วยโดยไม่มีผู้ปกครองคอยดูแลเพราะอะไร	ครอบครัวมีฐานะยากจน	0	0
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น	2	6.66
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	28	93.34
40. นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	4	13.33
	เล่าให้เพื่อนฟัง	6	20.00
	ปรึกษาครู	1	3.33
	บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	16	53.33
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	5	16.66
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความช่วยเหลือ	0	0
	อื่นๆ	0	0

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า ครูไม่เคยกระทำจนทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 90.00 ส่วนที่เคยในลักษณะเฉียนตี คิดเป็นร้อยละ 10.00 และจากการกำกับดูแลนักเรียนนักเรียนในโรงเรียนเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 70.00 เคยในลักษณะต่อมากที่สุด ร้อยละ 70.00 และกระทำจำนวน 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 40.00 นอกจากนี้ยังเคยเห็นนักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 63.34 เคยในลักษณะต่อมากที่สุด ร้อยละ 56.66 จำนวนครั้งที่พบเห็น 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 63.34 โดยบริเวณที่เคยกระทำนักเรียนจนทำให้ได้รับบาดเจ็บมากที่สุดคือห้องเรียน ร้อยละ 10.00 ส่วนบริเวณที่เห็นหรือได้รับรายงานว่ามีนักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ คือ บริเวณลับตาคน ร้อยละ 70.00 โดยส่วนใหญ่ นักเรียนจะแก้ปัญหาโดยการบอกผู้ปกครองมากที่สุด ร้อยละ 46.66 และเมื่อเกิดเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายนักเรียนจะดำเนินการคือบอกครูฝ่ายกิจการนักเรียน ร้อยละ 63.33 โดยครูทำโทษนักเรียนที่กระทำผิดโดยการว่ากล่าวตักเตือน ร้อยละ 53.33 และสาเหตุที่ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ตบ ตี ตะ ต่อย หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน คือ การถูกด่าให้เจ็บใจ ร้อยละ 53.33

2) ความรุนแรงทางเพศ พบว่า ครูไม่เคยกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียน ร้อยละ 100.00 แต่เคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนเคยกระทำคนอื่นในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 43.34 ในลักษณะถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย ร้อยละ 30.00 และเคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียน เคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 33.33 ในลักษณะบังคับให้ร่วมเพศ ร้อยละ 23.33 บุคคลเพศตรงข้ามกับนักเรียนที่เป็นผู้กระทำ พฤติกรรมลวนลามทางเพศ ร้อยละ 26.66 โดยบุคคลที่ลวนลามทางเพศจะเป็นแฟนหรือคนรัก ของนักเรียน ร้อยละ 56.66 สถานที่ที่นักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทาง เพศ คือบริเวณลับตาคน ร้อยละ 56.66 ช่วงเวลาที่มักจะถูกลวนลามทางเพศ คือ ช่วงเวลาขณะ เลิกเรียนอาศัยที่บ้านพักหรือที่พัก ร้อยละ 56.66 และสาเหตุที่นักเรียนถูกลวนลามทางเพศ หรือ ละเมิดสิทธิทางเพศ เป็นเพราะมีโอกาสอยู่กับแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 56.66 โดยนักเรียนจะ แก้ปัญหาเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดยบอกเพื่อน ร้อยละ 56.66

3) ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า ครูไม่เคยทำร้ายจิตใจของนักเรียน ควบคุมบังคับ อย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 70.00 ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 16.66 และจากการกำกับดูแลนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ร้อยละ 76.66 ส่วนที่เคยในลักษณะทำ ร้ายจิตใจ และทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 16.66 นอกจากนี้นักเรียน ส่วนใหญ่ไม่เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ และทำให้ รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 16.66 นักเรียนที่มีพฤติกรรมทำร้ายจิตใจ เพื่อนหรือผู้อื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลด คุณค่าความเป็นมนุษย์ ส่วนมากเกิดจากบุคคลเพศชาย ร้อยละ 43.34 โดยมักจะทำร้ายจิตใจ เพื่อนหรือบุคคลอื่นเพศชายเช่นกัน ร้อยละ 26.66 ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนถูกทำร้าย จิตใจ เกิดจากความรู้สึกที่ถูกรังแก ร้อยละ 56.66 และจะแก้ไขปัญหาโดยการเล่าให้เพื่อนฟัง ร้อยละ 56.66

4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง พบว่า ครูส่วนใหญ่ ไม่เคยพบหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ร้อยละ 70.00 ส่วนที่เคย ร้อยละ 30.00 เคยอดอาหารเช้า ร้อยละ 20.00 และอาหารเย็น ร้อย ละ 10.00 จำนวน 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์ นอกจากนี้ครูไม่เคยพบหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูก ปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม ร้อยละ 53.34 ส่วนที่เคย ร้อยละ 46.66 ไม่มี เสื้อกันหนาว ร้อยละ 36.66 และผ้าห่มนวม ร้อยละ 10.00 เป็นเวลามากกว่า 2 สัปดาห์ นักเรียน ไม่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล ร้อยละ 100.00 และในเวลาเจ็บป่วย นักเรียนเคยได้รับการดูแลจากครอบครัว ร้อยละ 100.00 ส่วนสาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้ง โดยถูกปล่อยให้อดอาหารเพราะไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 20.00 และ

ครอบครัวมีฐานะยากจน ร้อยละ 10.00 สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น ร้อยละ 100.00 และนักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว โดยบอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 53.33

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	114	39.87
	หญิง	172	60.13
2. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	112	39.16
	มัธยมศึกษาตอนต้น	73	25.52
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	64	22.38
	ปริญญาตรี	37	12.94
3. อายุ	21 - 30 ปี	19	6.64
	31 - 40 ปี	50	17.48
	41 - 50 ปี	63	22.02
	51 - 60 ปี	57	19.94
	60 ปีขึ้นไป	97	33.92
4. อาชีพ	เกษตรกร	189	66.08
	รับราชการ	27	9.44
	รัฐวิสาหกิจ	8	2.80
	รับจ้างทั่วไป	55	19.24
	อื่นๆ	7	2.45

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มเป้าหมายคือผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน (ร้อยละ 60.13) ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 112 คน (ร้อยละ 39.16) รองลงมาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 73 คน (ร้อยละ 25.52) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 97 คน (ร้อยละ 33.92) รองลงมาอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 63 คน (ร้อยละ 22.02) ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 189 คน (ร้อยละ 66.08) รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 55 คน (ร้อยละ 19.24)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางร่างกาย			
1. ท่านเคยกระทำจนทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระตุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	153	53.50
	เคย	133	46.51
	ในลักษณะ		
	- เสียยนต์	133	46.51
	- ตะ	0	0
	- กัด	0	0
	- ต่อย	0	0
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	0	0
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	54	18.88
	- มากกว่า 2 ครั้ง	51	17.83
	- เคยถูกกระทำเป็นประจำ	28	9.79
	2. นักเรียนในความปกครองของท่านเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระตุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	281
เคย		5	1.75
ในลักษณะ			
- เสียยนต์		0	0
- ตะ		0	0
- กัด		0	0
- ต่อย		5	1.75
- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น		0	0
จำนวนครั้งที่กระทำ			
- 1 - 2 ครั้ง		5	1.75
- มากกว่า 2 ครั้ง		0	0
- เคยทำเป็นประจำ		0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
3. นักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ว่าอย่างไร	ไม่เคย	278	97.21
	เคย	8	2.80
	ในลักษณะ		
	- เมียนตี	0	0
	- ตะ	0	0
	- กัด	0	0
	- ต่อย	5	1.75
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	3	1.05
	จำนวนครั้งที่ถูกกระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	7	2.45
	- มากกว่า 2 ครั้ง	1	0.35
	- เคยเห็นเป็นประจำ	0	0
4. สถานที่ใดที่ท่านเคยกระทำนักเรียนในความปกครองของท่านจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ที่บ้าน	153	53.50
	โรงเรียน	0	0
	งานมหรศพ	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	133	46.51
5. สถานที่ใดที่ท่านเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียนในความปกครองของท่านถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ที่บ้าน	0	0
	โรงเรียน	0	0
	งานมหรศพ	8	2.80
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	278	97.20
6. นักเรียนในความปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	0	0
	เล่าให้เพื่อนฟัง	5	1.75
	บอกให้ครูทราบ	0	0
	บอกผู้ปกครอง	0	0
	หาโอกาสแก้แค้นคืนตามลำพัง	2	0.70
	รวบรวมเพื่อนหาโอกาสแก้แค้นคืน	1	0.35
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	278	97.20

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
7. ท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเห็นหรือได้รับทราบว่ามีนักเรียนในความปกครองของท่านถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	0	0
	ปรึกษาครู	0	0
	ให้คำปรึกษา	0	0
	แจ้งความกับตำรวจ	8	2.80
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	278	97.20
8. ท่านจะช่วยลดความรุนแรงของนักเรียนในความปกครองของท่านด้วยวิธีการใด	ว่ากล่าวตักเตือน	8	2.80
	ทำทัณฑ์บน	0	0
	เขียน	2	0.70
	ทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	278	97.20
9. เวลาใดที่ท่านทราบว่านักเรียนในความปกครองของท่านมักจะไป ตบ ตี เตะ ต่อย ทะเลาะวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	0	0
	ในชั่วโมงเรียน	0	0
	พักเที่ยง	0	0
	หลังเลิกเรียน	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	286	100.00
10. ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ทำให้นักเรียนในความปกครองของท่าน อดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ตบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน	ถูกกลั่นแกล้ง	1	0.35
	ถูกด่าให้เจ็บใจ	4	1.40
	ถูกดูถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรี	5	1.75
	ถูกทำร้ายร่างกายก่อน	7	2.45
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	2	0.70
	แย่งคนรักหรือแฟน	0	0
	คึกคะนองตามกลุ่มเพื่อน	3	1.05

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางเพศ			
11. ท่านเคยกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียนในความปกครองของท่านหรือไม่	ไม่เคย	286	100.00
	เคย	0	0
	ในลักษณะ		
	- จับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	0	0
	- ให้อุ้มส่อลามก	0	0
	- บังคับให้ร่วมเพศ	0	0
	- บังคับให้กระทำการที่ไม่เต็มใจ	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ		
	- 1 ครั้ง	0	0
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0
	12. ท่านเคยเห็นหรือได้ทราบ ว่านักเรียนในความปกครองของท่าน เคยกระทำคนอื่น ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	284
เคย		2	0.70
ในลักษณะ		"	
- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย		2	0.70
- ให้อุ้มส่อลามก		0	0
- บังคับให้ร่วมเพศ		0	0
- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ไม่เต็มใจ		0	0
- อื่น ๆ		0	0
จำนวนครั้งที่เห็นหรือทราบ			
- 1 ครั้ง		2	0.70
- 2 ครั้ง		0	0
- 3 ครั้ง		0	0
- มากกว่า 3 ครั้ง		0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
13. ท่านหรือไม่	ไม่เคย	281	98.25
	เคย	5	1.75
	ในลักษณะ		
	- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	2	0.70
	- ให้อุ้มส้อมอก	0	0
	- บังคับให้ร่วมเพศ	3	1.05
	- บังคับให้กระทำการที่ไม่เต็มใจ	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือทราบ		
	- 1 ครั้ง	2	0.70
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	3	1.05
14. ท่านเคยเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียนในความปกครองของท่านดูสื่อลามกหรือไม่ ดูกับบุคคลใด	ไม่เคย	275	96.15
	เคย	11	3.85
	ดูกับบุคคลใด		
	- ดูคนเดียว	4	1.40
	- ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	7	2.45
	- ดูกับเพื่อนต่างเพศ	0	0
	- ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	0	0
	- ดูกับแฟน	0	0
- อื่น ๆ	0	0	
15. บุคคลในลักษณะใดที่มีพฤติกรรมลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศ ต่อนักเรียนในความปกครองของท่าน	ยังไม่เคยถูกลวนลาม	283	98.95
	เพศเดียวกันกับนักเรียน	0	0
	เพศตรงข้ามกับนักเรียน	3	1.05
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
16. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนในความปกครองของท่าน	เพื่อนในห้อง	0	0
	รุ่นพี่	0	0
	รุ่นน้อง	0	0
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0
	คนในครอบครัว	0	0
	ครู-อาจารย์	0	0
	คนแปลกหน้า	0	0
	แฟนหรือคนรัก	3	1.05
อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	283	98.95	
17. สถานที่ใดที่ท่านเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	0	0
	สนามกีฬา	0	0
	ห้องน้ำ	0	0
	ที่ลับตาคน	3	1.05
	ที่บ้าน	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	283	98.95
18. เวลาใดที่ท่านเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	0	0
	เวลาเรียน	0	0
	พักเที่ยง	0	0
	หลังเลิกเรียน	0	0
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	286	100.00
19. สาเหตุใดที่นักเรียนในความปกครองของท่านถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	0	0
	อยู่ในที่ลับตา	0	0
	ดูสื่อลามก	0	0
	ไวใจคนใกล้ชิด	0	0
	มีโอกาสอยู่กับแฟนหรือคนรัก	3	1.05
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	283	98.95

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ	
20. ส่วนใหญ่นักเรียนในความปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	3	1.05	
	บอกเพื่อน	0	0	
	บอกผู้ปกครอง	0	0	
	ปรึกษาครู	0	0	
	ปรึกษาผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	0	0	
	แจ้งตำรวจ	0	0	
	อื่นๆ	0	0	
ความรุนแรงทางจิตใจ				
21. ท่านเคยทำร้ายจิตใจของนักเรียนในความปกครองของท่าน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	286	100.00	
	เคย	0	0	
	ในลักษณะ			
	- ทำร้ายจิตใจ	0	0	
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0	
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	0	0	
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	0	0	
	- ใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	0	0	
	- อื่น ๆ	0	0	
	จำนวนครั้งที่ได้กระทำ			
	- 1 ครั้ง	0	0	
	- 2 ครั้ง	0	0	
	- 3 ครั้ง	0	0	
- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0		

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
22. ท่านเคยเห็นหรือได้ทราบ ว่านักเรียนในความปกครอง ของท่าน ทำร้ายจิตใจเพื่อน หรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับ อย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความ อับอาย รู้สึกด้อยค่า และ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	286	100.00
	เคย	0	0
	ในลักษณะ		
	- ทำร้ายจิตใจ	0	0
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	0	0
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลด คุณค่าความเป็นมนุษย์	0	0
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	0	0
	- อื่นๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือทราบ		
	- 1 ครั้ง	0	0
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	0	0
23. ท่านเคยเห็นหรือได้ทราบ ว่านักเรียนในความปกครอง ของท่าน ถูกเพื่อนหรือบุคคล อื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับ อย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความ อับอาย รู้สึกด้อยค่า และ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	273	95.45
	เคย	13	4.55
	ในลักษณะ		
	- ทำร้ายจิตใจ	7	2.45
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	5	1.75
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	0	0
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลด คุณค่าความเป็นมนุษย์	1	0.35
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งโดยไม่ เป็นธรรม	0	0
	- อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
	จำนวนครั้งที่เห็นหรือทราบ		
	- 1 ครั้ง	3	1.05
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	4	1.40
	- มากกว่า 3 ครั้ง	6	2.10
24. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักเรียนในความปกครองของท่าน	เพื่อนในห้อง	11	3.85
	รุ่นพี่	2	0.70
	รุ่นน้อง	0	0
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0
	ครู	0	0
	คนในครอบครัว	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	273	95.45
25. เวลาใดที่นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	3	1.05
	เวลาเรียน	6	2.10
	พักเที่ยง	0	0
	หลังเลิกเรียน	4	1.40
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	273	95.45
26. นักเรียนในความปกครองของท่านที่มีพฤติกรรมทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือผู้อื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ส่วนมากเกิดจากบุคคลเพศใด	ไม่เคยมีพฤติกรรม	286	100.00
	เพศหญิง	0	0
	เพศชาย	0	0
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
27. นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ต่อนักเรียนเพศใด	ไม่เคยทำร้ายผู้อื่น	286	100.00
	เพศหญิง	0	0
	เพศชาย	0	0
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	0	0
	อื่นๆ	0	0
28. มีเหตุการณ์ที่นักเรียนในความปกครองของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ในสองเดือนที่ผ่านมา มากน้อยเพียงใด	ไม่เคยมี	273	95.45
	มี 1 - 3 ครั้ง	7	2.45
	มี 4 - 6 ครั้ง	5	1.75
	มีทุกสัปดาห์	1	0.35
	อื่นๆ	0	0
29. สาเหตุที่นักเรียนในความปกครองของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	รู้สึกถูกรังแก	6	2.10
	ใช้คำหยาบในการสนทนา	2	0.70
	อายุน้อยกว่า	5	1.75
	เข้าใจผิด	0	0
	อื่นๆ	0	0
30. นักเรียนในความปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจ ทำให้เกิดความไม่สบายใจ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	1	0.35
	เล่าให้เพื่อนฟัง	3	1.05
	ปรึกษาครู	2	0.70
	บอกผู้ปกครอง	7	2.45
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	0	0
	อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง			
31. ท่านเคยปล่อยให้ นักเรียน ในความปกครองของท่าน อด อาหารหรือไม่	ไม่เคย	248	86.72
	เคย	38	13.28
	ในเวลา		
	- อดอาหารเช้า	38	13.28
	- อดอาหารกลางวัน	0	0
	- อดอาหารเย็น	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เคยปล่อยให้		
	- 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์	3	1.05
	- 3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	13	4.55
	- 5 - 6 ครั้ง/สัปดาห์	12	4.20
	- มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	0	0
32. ท่านเคยปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน หนาว โดย ไม่มี เครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม หรือไม่	ไม่เคย	264	92.30
	เคย	22	7.70
	เครื่องนุ่งห่ม		
	- เสื้อกันหนาว	22	7.70
	- ผ้าห่มนวม	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 สัปดาห์	9	3.15
	- 2 สัปดาห์	6	2.10
	- มากกว่า 2 สัปดาห์	7	2.45
33. ท่านเคยปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่	ไม่เคย	261	91.25
	เคย	25	8.75
	เครื่องนุ่งห่ม		
	- เสื้อผ้า	11	3.85
- ถุงเท้า รองเท้า	16	5.59	

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
	- กระเป๋านักเรียน	6	2.10
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 สัปดาห์	6	2.10
	- 2 สัปดาห์	9	3.15
	- มากกว่า 2 สัปดาห์	10	3.50
34. ท่านเคยปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน อยู่บ้านคนเดียวหรือไม่	ไม่เคย	270	94.40
	เคย	16	5.60
	ในเวลา		
	- เช้า	6	2.10
	- กลางวัน	2	0.70
	- กลางคืน	8	2.80
	- อื่น ๆ	0	0
	ถูกปล่อยนานเท่าใด		
	- 1 วัน	6	2.10
	- 2 วัน	9	3.15
- มากกว่า 2 วัน	1	0.35	
35. เวลานั้นนักเรียนในความ ปกครองของท่านเจ็บป่วย นักเรียนเคยได้รับการดูแลจาก ครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	0	0
	เคย	286	100.00
	บ่อยเท่าไร		
	- ทุกครั้ง	280	97.90
	- บางครั้ง	6	2.10
- นาน ๆ ครั้ง	0	0	
36. สาเหตุที่ท่านปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน อดอาหารเพราะอะไร	ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน	14	4.90
	ต้องรีบไปทำงาน	24	8.39
	มีฐานะยากจน	0	0
	ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่	0	0
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	248	86.71

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
37. สาเหตุที่ท่านปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่าๆ หรือขาดๆ หรือไม่มีเสื้อผ้า หรือผ้าห่ม เพราะอะไร	มีฐานะยากจน	11	3.85
	ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	7	2.45
	ต้องไปทำงานต่างถิ่น	4	1.40
	ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	264	92.30
38. สาเหตุที่ท่านปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน อยู่บ้านคนเดียวเพราะ อะไร	ต้องรีบไปทำงาน	14	4.90
	ต้องไปทำงานต่างถิ่น	2	0.70
	ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	270	94.40
39. สาเหตุที่ท่านปล่อยให้ นักเรียนในความปกครองของ ท่าน ป่วยโดยไม่มีผู้ปกครอง คอยดูแลเพราะอะไร	มีฐานะยากจน	0	0
	ต้องไปทำงานต่างถิ่น	0	0
	ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	286	100.00
40. นักเรียนในความปกครอง ของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อ ถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการ ดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	3	1.05
	เล่าให้เพื่อนฟัง	0	0
	ปรึกษาครู	0	0
	บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	9	3.15
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	4	1.40
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความช่วยเหลือ	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	270	94.40

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระตุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 53.50 ส่วนที่เคยในลักษณะเขียนตี ร้อยละ 46.51 จำนวน 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 18.88 นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ

98.25 ส่วนที่เคยในลักษณะเขียนดี จำนวน 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 1.75 นักเรียนไม่เคยถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 97.21 ซึ่งสถานที่ใดที่ผู้ปกครองเคยกระทำนักเรียนในความปกครองจนทำให้ได้รับบาดเจ็บส่วนใหญที่บ้าน ร้อยละ 53.50

2) ความรุนแรงทางเพศ พบว่า ผู้ปกครองไม่เคยกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียน ร้อยละ 100.00 ไม่เคยเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียนเคยกระทำคนอื่น ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 99.30 ไม่เคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 98.25 ไม่เคยดูสื่อลามก ร้อยละ 96.15 บุคคลที่มีพฤติกรรมลวนลามทางเพศเป็นเพศตรงข้ามกับนักเรียน ซึ่งเป็นแฟนหรือคนรักของนักเรียน โดยมักจะถูกลวนลามทางเพศในที่ลับตาคน โดยมีสาเหตุจากการมีโอกาสอยู่กับแฟนหรือคนรัก และส่วนใหญ่ นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดยเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร

3) ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า ผู้ปกครองไม่เคยทำร้ายจิตใจของนักเรียนในความปกครองของท่าน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ และไม่เคยเห็นหรือได้ทราบว่านักเรียน ทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ร้อยละ 100.00 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 95.45 ส่วนที่เคยร้อยละ 4.55 ในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยส่วนใหญ่เพื่อนในห้องเป็นบุคคลกลุ่มที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจนักเรียน ในเวลาเรียน นอกจากนี้ นักเรียนไม่เคยมีเหตุการณ์ที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 95.45 ส่วนสาเหตุที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ เนื่องจากรู้สึกถูกรังแก อายุน้อยกว่า ใช้คำหยาบในการสนทนา และนักเรียนแก้ปัญหาโดยบอกผู้ปกครอง เล่าให้เพื่อนฟัง ปรึกษาครู และเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร

4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง พบว่า ผู้ปกครองไม่เคยปล่อยให้ นักเรียนอดอาหาร ร้อยละ 86.72 ส่วนใหญ่ที่เคยในเวลาเช้า ร้อยละ 13.28 จำนวน 3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 4.55 มีสาเหตุมาจากไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันและต้องรีบไปทำงาน ผู้ปกครองไม่เคยปล่อยให้ นักเรียน หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม ร้อยละ 92.30 ไม่เคยปล่อยให้ นักเรียนใส่เครื่องนุ่งห่ม เกาๆ หรือขาดๆ ร้อยละ 91.25 ส่วนที่เคยมีสาเหตุมาจาก มีฐานะยากจน ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่นและต้องไปทำงานต่างถิ่น นอกจากนี้ผู้ปกครองไม่เคยปล่อยให้ นักเรียนอยู่บ้านคนเดียว ร้อยละ 94.40 สิ่งสำคัญผู้ปกครองดูแลนักเรียนเวลาที่เจ็บป่วย ร้อยละ 100.00 นักเรียนแก้ปัญหาโดย บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจและเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร เมื่อถูกปล่อยไว้โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	140	48.95
	หญิง	146	51.05
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	175	61.18
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	111	38.82
3. อายุ	12 - 14 ปี	91	31.82
	15 - 17 ปี	163	57.00
	18 - 20 ปี	32	11.18
4. สถานภาพของบิดามารดา	อยู่ด้วยกัน	159	55.60
	แยกกันอยู่	44	15.38
	หย่าร้าง	68	23.77
	บิดาเสียชีวิต	9	3.15
	มารดาเสียชีวิต	3	1.05
	เสียชีวิตทั้งบิดาและมารดา	1	0.35
	ไม่ปรากฏบิดามารดาแต่กำเนิด	1	0.35
	บิดามารดาเป็นคนต่างชาติ	1	0.35
5. อาชีพของบิดา	เกษตรกรกรรม	153	53.50
	รับจ้าง	89	31.11
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	14	4.90
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	8.05
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	7	2.45
6. อาชีพของมารดา	เกษตรกรกรรม	186	65.04
	รับจ้าง	54	18.88
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	9	3.15
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	5.24
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	22	7.70

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
7. ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับผู้ใด	บิดาและมารดา	87	30.42
	บิดา	36	12.58
	มารดา	59	20.61
	ญาติ	104	36.37

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 142 คน (ร้อยละ 51.05) เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 175 คน (ร้อยละ 61.18) และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 111 คน (ร้อยละ 38.82) นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 17 ปี จำนวน 163 คน (ร้อยละ 57.00) รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง 12 - 14 ปี จำนวน 91 คน (ร้อยละ 31.82) สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 159 คน (ร้อยละ 55.60) รองลงมาหย่าร้าง จำนวน 68 คน (ร้อยละ 23.77) ส่วนใหญ่บิดามีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 153 คน (ร้อยละ 53.50) มารดามีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 186 คน (ร้อยละ 65.04) และปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 104 คน (ร้อยละ 36.36) รองลงมาอาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 87 คน (ร้อยละ 30.42)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางร่างกาย			
1. นักเรียนเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	233	81.46
	เคย	53	18.54
	ในลักษณะ		
	- เหยียนตี	6	2.10
	- ตะ	31	10.83
	- กัด	0	0
	- ต่อย	44	15.38
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	3	1.05
	จำนวนครั้งที่กระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	40	13.98
	- มากกว่า 2 ครั้ง	13	4.55
	- เคยทำเป็นประจำ	5	1.75
2. นักเรียนเคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	204	71.32
	เคย	82	28.68
	ในลักษณะ		
	- เหยียนตี	48	16.78
	- ตะ	37	12.93
	- กัด	0	0
	- ต่อย	20	6.70
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	3	1.05
	จำนวนครั้งที่ถูกกระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	35	12.23
	- มากกว่า 2 ครั้ง	47	16.43
	- เคยถูกกระทำเป็นประจำ	11	3.85

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
2. นักเรียนเคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	204	71.32
	เคย	82	28.68
	ในลักษณะ		
	- เหยียนตี	48	16.78
	- ตะ	37	12.93
	- กัด	0	0
	- ต่อย	20	6.70
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น	3	1.05
	จำนวนครั้งที่ถูกกระทำ		
	- 1 - 2 ครั้ง	35	12.23
	- มากกว่า 2 ครั้ง	47	16.43
	- เคยถูกกระทำเป็นประจำ	11	3.85
	3. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่ อย่างไร	ไม่เคย	49
เคย		237	82.86
ในลักษณะ			
- เหยียนตี		129	45.10
- ตะ		87	30.41
- กัด		0	0
- ต่อย		225	78.67
- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น		23	8.04
จำนวนครั้งที่เห็น			
- 1 - 2 ครั้ง		120	41.95
- มากกว่า 2 ครั้ง		117	40.90
- เคยเห็นเป็นประจำ		31	10.83

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
4. บริเวณใดที่นักเรียนกระทำ ผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ห้องเรียน	18	6.29
	สนามกีฬา	11	3.85
	ห้องน้ำ	12	4.20
	โรงอาหาร	3	1.05
	บริเวณลับตาคน	14	4.90
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	233	81.46
5. บริเวณใดที่นักเรียนถูก กระทำหรือเคยเห็นเพื่อนถูก กระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ	ห้องเรียน	148	51.75
	สนามกีฬา	63	22.02
	ห้องน้ำ	103	36.01
	โรงอาหาร	42	14.68
	บริเวณลับตาคน	122	42.65
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	39	13.63
6. นักเรียนแก้ปัญหอย่างไร เมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	12	4.20
	เล่าให้เพื่อนฟัง	31	10.83
	บอกให้ครูทราบ	27	9.44
	บอกผู้ปกครอง	19	6.64
	หาโอกาสแก้แค้นคืนตามลำพัง	4	1.40
	รวบรวมเพื่อนหาโอกาสแก้แค้นคืน	2	0.70
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	207	72.37
	7. นักเรียนแก้ปัญหอย่างไร เมื่อเห็นเพื่อนถูกกระทำจน ได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	43
รับฟังปัญหาของเพื่อนที่ถูกทำร้าย		84	29.37
บอกให้ครูให้ทราบ		91	31.81
แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย		24	8.39
อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....		49	17.13

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
8. เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ตบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือทะเลาะ วิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆ ที่เห็น เหตุการณ์เคยพยายามห้าม ไม่ให้เหตุการณ์บานปลาย หรือไม่	ไม่มีใครเข้าห้าม	10	3.45
	มีคนเข้าไปห้ามในบางครั้ง	27	9.44
	มีคนเข้าไปห้ามทุกครั้ง	178	62.23
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	71	24.82
9. เวลาใดที่นักเรียนมักจะไป ตบ ตี เตะ ต่อย ทะเลาะวิวาท หรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับ บาดเจ็บ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	1	0.35
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	21	7.34
	ในช่วงโมงเรียน	14	4.90
	พักเที่ยง	16	5.59
	หลังเลิกเรียน	5	1.75
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	1	0.35
10. นักเรียนคิดว่าสิ่งใด ต่อไปนี้ทำให้นักเรียนอดทน ไม่ได้ที่จะทะเลาะ ตบ ตี เตะ ต่อย หรือ ทำร้ายให้ร่างกาย ผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บใน โรงเรียน	ถูกกลั่นแกล้ง	111	38.81
	ถูกตำหนิเจ็บใจ	202	70.62
	ถูกดูถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรี	164	57.34
	ถูกทำร้ายร่างกายก่อน	185	64.68
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	36	12.58
	แย่งคนรักหรือแฟน	19	6.64
	คึกคะนองตามกลุ่มเพื่อน	7	2.45
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	0	0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางเพศ			
11. นักเรียนเคยกระทำบุคคลอื่น ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	283	98.95
	เคย	3	1.05
	ในลักษณะ		
	- จับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	3	1.05
	- ให้อวดเปลือย	1	0.35
	- บังคับให้ร่วมเพศ	1	0.35
	- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ไม่เต็มใจ	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่กระทำ		
	- 1 ครั้ง	2	0.70
	- 2 ครั้ง	0	0
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	1	0.35
12. นักเรียนเคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	278	97.20
	เคย	8	2.80
	ในลักษณะ		
	- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	8	2.80
	- ให้อวดเปลือย	1	0.35
	- บังคับให้ร่วมเพศ	2	0.70
	- บังคับให้กระทำการอื่นใด ที่ไม่เต็มใจ	0	0
- อื่น ๆ	0	0	

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
	จำนวนครั้งที่ถูกระทำ		
	- 1 ครั้ง	5	1.75
	- 2 ครั้ง	1	0.35
	- 3 ครั้ง	1	0.35
	- มากกว่า 3 ครั้ง	1	0.35
13. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนหรือเพื่อนเล่าให้ฟังว่าถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	281	98.25
	เคย	5	1.75
	ในลักษณะ		
	- ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	5	1.75
	- ให้ดูสื่อลามก	1	0.35
	- บังคับให้ร่วมเพศ	3	1.05
	- บังคับให้กระทำการที่ไม่เต็มใจ	0	0
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่ถูกระทำ		
	- 1 ครั้ง	3	1.05
	- 2 ครั้ง	1	0.35
	- 3 ครั้ง	0	0
	- มากกว่า 3 ครั้ง	1	0.35
14. นักเรียนเคยดูสื่อลามก เช่น ภาพโป๊ คลิปโป๊ วีดีโอโป๊หรือไม่	ไม่เคย	188	65.74
	เคย	98	34.26
	ดูกับบุคคลใด		
	- ดูคนเดียว	41	14.33
	- ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	54	18.88
	- ดูกับเพื่อนต่างเพศ	2	0.70
	- ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	14	4.90
	- ดูกับแฟน	1	0.35
	- อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
15. บุคคลในลักษณะใดที่มีพฤติกรรมลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศต่อนักเรียน	ยังไม่เคยถูกลวนลาม	265	92.65
	เพศเดียวกันกับนักเรียน	18	6.29
	เพศตรงข้ามกับนักเรียน	3	1.05
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	13	4.55
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	9	3.15
	อื่นๆ	0	0
16. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียน	เพื่อนในห้อง	11	3.85
	รุ่นพี่	5	1.75
	รุ่นน้อง	2	0.70
	เพื่อนต่างโรงเรียน	3	1.05
	คนในครอบครัว	0	0
	ครู-อาจารย์	0	0
	คนแปลกหน้า	0	0
	แฟนหรือคนรัก	7	2.45
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	265	92.65
17. สถานที่ใดที่นักเรียนมักจะถูกกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	11	3.85
	สนามกีฬา	0	0
	ห้องน้ำ	2	0.70
	ที่ลับตาคน	7	2.45
	ที่บ้าน	3	1.05
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	265	92.65
18. เวลาใดที่นักเรียนมักจะถูกกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	9	3.15
	เวลาเรียน	5	1.75
	พักเที่ยง	7	2.45
	หลังเลิกเรียน	4	1.40
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	265	92.65

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ	
19. สาเหตุใดที่ทำให้นักเรียน ถูกลวนลามทางเพศ หรือ ละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแกว่า	11	3.85	
	อยู่ในที่ลับตา	5	1.75	
	ดูสื่อลามก	2	0.70	
	ไวใจคนใกล้ชิด	3	1.05	
	เป็นแฟนหรือคนรัก	4	1.40	
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	265	92.65	
20. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร เมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือ ถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	8	2.80	
	บอกเพื่อน	13	4.55	
	บอกผู้ปกครอง	0	0	
	ปรึกษาครู	0	0	
	ปรึกษาผู้ใหญ่ที่ไวใจ	0	0	
	แจ้งตำรวจ	0	0	
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	265	92.65	
ความรุนแรงทางจิตใจ				
21. นักเรียนเคยทำร้ายจิตใจ เพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุม บังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ เขาได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลดคุณค่าความ เป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	248	86.72	
	เคย		38	13.28
		ในลักษณะ		
		- ทำร้ายจิตใจ	15	5.24
		- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	7	2.45
		- ทำให้ได้รับความอับอาย	13	4.55
		- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลด คุณค่าความเป็นมนุษย์	2	0.70
		- ใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	5	1.75
		- อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
	จำนวนครั้งที่กระทำผู้อื่น		
	- 1 ครั้ง	9	3.15
	- 2 ครั้ง	12	4.20
	- 3 ครั้ง	10	3.50
	- มากกว่า 3 ครั้ง	7	2.45
22. นักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	236	82.52
	เคย	50	17.48
	ในลักษณะ		
	- ทำร้ายจิตใจ	26	9.09
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	11	3.85
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	18	6.29
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	1	0.35
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งโดยไม่เป็นธรรม	6	2.10
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่ถูกกระทำ		
	- 1 ครั้ง	7	2.45
	- 2 ครั้ง	12	4.20
	- 3 ครั้ง	17	5.94
- มากกว่า 3 ครั้ง	14	4.90	
23. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	193	67.48
	เคย	93	32.52
	ในลักษณะ		
	- ทำร้ายจิตใจ	34	11.88
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	21	7.34
- ทำให้ได้รับความอับอาย	23	8.04	

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	3	1.05
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	14	4.90
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่เห็น		
	- 1 ครั้ง	19	6.64
	- 2 ครั้ง	23	8.04
	- 3 ครั้ง	25	8.74
	- มากกว่า 3 ครั้ง	26	9.09
24. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักเรียนและเพื่อน	เพื่อนในห้อง	33	11.53
	รุ่นพี่	7	2.45
	รุ่นน้อง	0	0
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0
	ครู	25	8.74
	คนในครอบครัว	35	12.23
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	189	66.08
25. เวลาใดที่นักเรียนและเพื่อนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	11	3.85
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	7	2.45
	เวลาเรียน	9	3.15
	พักเที่ยง	4	1.40
	หลังเลิกเรียน	17	5.94
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	248	86.71

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
26. นักเรียนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ จากบุคคลเพศใด	ไม่เคยถูกทำร้าย	248	86.71
	เพศหญิง	15	5.24
	เพศชาย	4	1.40
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	18	6.29
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	6	2.10
	อื่นๆ	0	0
27. นักเรียนมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับเขาความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ต่อเพศใด	ไม่เคยทำร้ายผู้อื่น	281	98.25
	เพศหญิง	2	0.70
	เพศชาย	1	0.35
	เพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	5	1.75
	เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ	3	1.05
	อื่นๆ	0	0
28. เหตุการณ์ที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด	ไม่เคยถูกทำร้าย	236	82.51
	1 - 2 ครั้ง	26	9.09
	มากกว่า 2 ครั้ง	24	8.39
	ทุกสัปดาห์	4	1.40
	อื่นๆ	0	0
29. สาเหตุที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	รู้สึกถูกรังแก	18	6.29
	ใช้คำหยาบในการสนทนา	9	3.15
	อายุน้อยกว่า	17	5.94
	เข้าใจผิด	8	2.80
	อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
30. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร เมื่อมีเรื่องทางจิตใจ ทำให้เกิด ความไม่สบายใจ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	19	6.64
	เล่าให้เพื่อนฟัง	21	7.34
	ปรึกษาครู	13	4.55
	บอกผู้ปกครอง	4	1.40
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	1	0.35
	อื่นๆ	0	0
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง			
31. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้ อดอาหาร โดยไม่ได้รับการ ดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	274	95.80
	เคย	12	4.20
	ในเวลา		
	- อดอาหารเช้า	8	2.80
	- อดอาหารกลางวัน	2	0.70
	- อดอาหารเย็น	1	0.35
	- อื่น ๆ	0	0
	จำนวนครั้งที่ถูกปล่อยให้อดอาหาร		
	- 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์	11	3.85
	- 3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	1	0.35
	- 5 - 6 ครั้ง/สัปดาห์	0	0
- มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	0	0	
32. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้ หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่ เหมาะสมหรือไม่	ไม่เคย	265	92.65
	เคย	21	7.35
	เครื่องนุ่งห่ม		
	- เสื้อกั๊กหนาว	15	5.24
	- ผ้าห่มนวม	7	2.45
	- อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ	
	ถูกปล่อยนานเท่าใด			
	- 1 สัปดาห์	9	3.15	
	- 2 สัปดาห์	8	2.80	
	- มากกว่า 2 สัปดาห์	4	1.40	
33. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่	ไม่เคย	272	95.10	
	เคย	14	4.90	
	เครื่องนุ่งห่ม			
	- เสื้อผ้า	6	2.10	
	- ถุงเท้า รองเท้า	13	4.55	
	- กระเป๋านักเรียน	2	0.70	
	- อื่น ๆ	0	0	
	ถูกปล่อยนานเท่าใด			
	- 1 สัปดาห์	6	2.10	
	- 2 สัปดาห์	7	2.45	
	- มากกว่า 2 สัปดาห์	1	0.35	
	34. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลหรือไม่	ไม่เคย	283	98.95
		เคย	3	1.05
ในเวลา				
- เช้า		0	0	
- กลางวัน		1	0.35	
- กลางคืน		2	0.70	
- อื่น ๆ		0	0	
ถูกปล่อยนานเท่าใด				
- 1 วัน		2	0.70	
- 2 วัน		1	0.35	
- มากกว่า 2 วัน		0	0	

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็น
ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
35. เวลาเจ็บป่วยนักเรียนเคยได้รับการดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	0	0
	เคย	286	100.00
	บ่อยเท่าไร		
	- ทุกครั้ง	275	96.15
	- บางครั้ง	10	3.50
	- นาน ๆ ครั้ง	1	0.35
36. สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้หิวอดอาหารเพราะอะไร	ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	7	2.45
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	4	1.40
	ครอบครัวมีฐานะยากจน	12	4.20
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	2	0.70
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	274	95.80
37. สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม เพราะอะไร	ครอบครัวมีฐานะยากจน	20	6.99
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	4	1.40
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น	3	1.05
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	1	0.35
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	265	92.65
38. สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะอะไร	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	1	0.35
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างถิ่น	2	0.70
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	283	98.95

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน (N=286)	ร้อยละ
39. สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อย ให้ป่วยไม่มีผู้ปกครองคอย ดูแลเพราะอะไร	ครอบครัวมีฐานะยากจน	5	1.75
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปทำงาน ต่างถิ่น	6	2.10
	พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เคย.....	275	96.15
40. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร เมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับ การดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	20	6.99
	เล่าให้เพื่อนฟัง	2	0.70
	ปรึกษาครู	5	1.75
	บอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	22	7.69
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	17	5.94
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความ ช่วยเหลือ	0	0
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	250	87.41

จากตารางที่ 6 พบว่าสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 81.46 ส่วนที่เคยในลักษณะต้อย ร้อยละ 15.38 เตะ ร้อยละ 10.83 กระทำจำนวน 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 13.98 นักเรียนไม่เคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 71.32 ส่วนที่เคยในลักษณะเขี่ยนตี ร้อยละ 16.78 เตะ ร้อยละ 12.93 กระทำจำนวน มากกว่า 2 ครั้ง ร้อยละ 16.43 นักเรียนส่วนใหญ่เคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 82.86 ในลักษณะต้อย ร้อยละ 78.67 เขี่ยนตี ร้อยละ 45.10 ซึ่งบริเวณที่นักเรียนกระทำผู้อื่น และถูกผู้อื่นกระทำหรือเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ คือ บริเวณห้องเรียน สนามกีฬา ห้องน้ำ บริเวณลับตาคน นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อเห็นเพื่อนถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ โดยเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร บอกให้ครูให้ทราบ รับฟังปัญหาของเพื่อนที่ถูกทำร้าย และเมื่อมีเหตุการณ์ ชก ตบ ตี เตะ ต้อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆ ที่

เห็นมีคนเข้าไปห้ามทุกครั้ง ร้อยละ 62.23 ซึ่งนักเรียนคิดว่าสาเหตุเกิดมาจาก ถูกตำหนิให้เจ็บใจ ถูกทำร้ายร่างกายก่อน ถูกตู่ตักเตือนหรือตักเตือนด้วยคำที่รุนแรง ถูกกลั่นแกล้ง ฯลฯ

2) ความรุนแรงทางเพศ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำบุคคลอื่น หรือถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการล่วงละเมิดทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 97.20 นักเรียนไม่เคยดูสื่อลามก เช่น ภาพโป๊ คลิปโป๊ วีดีโอโป๊ ร้อยละ 65.73 ส่วนใหญ่ที่เคยดูกับดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน ร้อยละ 18.88 ซึ่งบุคคลที่มีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศต่อนักเรียน ได้แก่ เพศเดียวกันกับนักเรียนและเพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และเพื่อนในห้องมีพฤติกรรมในลักษณะของการล่วงละเมิดทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียน ร้อยละ 3.85 ในสถานที่ ห้องเรียน ห้องน้ำ ที่ลับตาคน และที่บ้าน ในช่วงเวลาเรียน พักเที่ยง หลังเลิกเรียน โดยมีสาเหตุมาจากร่างกายอ่อนแอกว่า ร้อยละ 3.85 และนักเรียนแก้ปัญหาโดยบอกเพื่อน ร้อยละ 4.55 และเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 2.80

3) ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า นักเรียนไม่เคยทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 86.72 ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 5.24 ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 4.55 นักเรียนไม่เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 82.51 ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 9.09 ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 6.29 นักเรียนไม่เคยเห็นเพื่อนถูกบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 67.48 ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 11.88 ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 8.04 ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ร้อยละ 7.34 ซึ่งเวลาที่นักเรียนและเพื่อนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ คือ หลังเลิกเรียน ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน เวลาเรียน ฯลฯ เหตุการณ์ที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ จำนวน 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 9.09 สาเหตุที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ เนื่องมาจากรู้สึกถูกรังแก อายุน้อยกว่า ใช้คำหยาบในการสนทนา และเกิดเหตุการณ์เข้าใจผิด และนักเรียนแก้ปัญหาโดยการเล่าให้เพื่อนฟัง เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ปรึกษาครู ฯลฯ

4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยถูกปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ร้อยละ 95.80 ส่วนที่เคยอดอาหารเข้า ร้อยละ 2.80 จำนวนครั้งที่ถูกปล่อยให้อดอาหาร 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 3.85 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม ไม่เคยถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ และไม่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล เวลาเจ็บป่วยนักเรียนเคยได้รับการดูแลจากครอบครัว ร้อยละ 100.00 สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้อดอาหาร ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่มและถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น ซึ่งนักเรียนแก้ปัญหาโดยบอกพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ ฯลฯ

1.2 ผลการศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา

การศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการลดความรุนแรง ตามลักษณะของการกระทำความรุนแรงตามวิธีการที่ใช้ในการแสดงออกถึงความรุนแรง 4 รูปแบบ (องค์การอนามัยโลก ,2545) ได้แก่ 1) ความรุนแรงทางร่างกาย 2) ความรุนแรงทางเพศ 3) ความรุนแรงทางจิตใจ และ 4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 30 คน 2) ผู้ปกครอง จำนวน 286 คน และ 3) นักเรียน จำนวน 286 คน รวมทั้งสิ้น 602 คน พบว่า

1.2.1 แนวทางการลดความรุนแรงทางร่างกาย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่า ควรมีการดำเนินการเป็นเครือข่ายโดยให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไข โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ใช่ความรุนแรง เพราะเด็กบางคนได้รับความรุนแรงมาจากครอบครัวมาโรงเรียน มักใช้ความรุนแรงต่อเพื่อน ชอบชกต่อยกับเพื่อนและมีอารมณ์โกรธง่าย ส่วนของโรงเรียนต้องดำเนินการตามแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาและแก้ไขปัญหาและครูผู้สอนจะต้องคอยดูแลนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างระมัดระวัง ไม่หยอกล้อกันรุนแรงเพราะการหยอกล้อกันจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท และควรจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ และควรส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และกิจกรรมที่สำคัญคือกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาด้านจิตใจ สังคม และการดำเนินชีวิตประจำวัน

ผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการปลูกฝังนักเรียนเกี่ยวกับผลกระทบของการกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่น นักเรียนควรมีความตระหนักและมีความเข้าใจถึงโทษที่จะได้รับเมื่อกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่น ทั้งนี้ในขณะที่นักเรียนอยู่ที่โรงเรียนครูควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ไม่ควรละทิ้งห้องเรียน และมีมาตรการในการจัดระเบียบข้อบังคับให้นักเรียนยึดถือและปฏิบัติ และสิ่งสำคัญไม่ค่อนให้นักเรียนหยอกล้อกันรุนแรงเพราะจะเป็นสาเหตุให้นักเรียนเกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท ส่วนความไม่เข้าใจกันระหว่างนักเรียนเมื่อครูทราบถึงสาเหตุหรือมีมูลเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทครูควรมีส่วนในการระงับการทะเลาะวิวาทของนักเรียน และนักเรียนที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือมีประวัติทะเลาะวิวาททั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา ครูควรมีการควบคุมความประพฤติของนักเรียนและควรมีมาตรการที่ใช้ได้ผลไม่ให้นักเรียนก่อเหตุขึ้นอีก

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูควรกำกับดูแลนักเรียนไม่ให้มีการล้อเลียนเพื่อน พุดจาไม่สุภาพต่อเพื่อน พุดหยาบคาย แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อเพื่อน และเมื่อนักเรียนมีการทะเลาะวิวาทกันเกิดขึ้นควรมีครูเป็นผู้ยุติหรือระงับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นโดยเร็ว ครูควรมีความสามารถในการพุดจาเจรจาไกล่เกลี่ยนักเรียนมีกระทำความผิด และควรส่งเสริมให้นักเรียนที่ทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

1.2.2 แนวทางการลดความรุนแรงทางเพศ

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่า ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและชุมชน ต้องร่วมมือกันในการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนรู้จักรักในศักดิ์ศรีของตนเอง รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ปล่อยเนื้อปล่อยตัวตามสังคมบริโภคเกินไป และจะต้องพยายามสกัดกั้นสื่อลามกต่าง ๆ โดยควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักการป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ทั้งหลาย และจัดทำหลักสูตรโดยสอดแทรกความรู้เรื่องเพศศึกษาและคุณธรรมควบคู่กันไป และสิ่งสำคัญคือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นนักเรียนมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในตัวเอง รู้จักตัวเองมากขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของตนเอง นอกจากนี้ควรแนะนำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา การฟังเพลง อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ หางานอดิเรกที่นักเรียนชอบ ฯลฯ

ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า ครูควรคอยให้ความรู้ต่อนักเรียนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการแสดงออกต่อกันระหว่างชายกับหญิงโดยจะต้องเน้นย้ำในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมและมีครูที่ปรึกษาคอยให้ความปรึกษาแก่นักเรียนในเรื่องต่าง ๆ กรณีที่นักเรียนมีปัญหาและช่วยแนะนำในการแก้ไขปัญหาเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองต้องคอยดูแลนักเรียนไม่ให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรให้นักเรียนออกจากบ้านในเวลากลางคืน และส่งเสริมให้นักเรียนมีงานอดิเรกเพื่อไม่ให้หมกมุ่นเรื่องทางเพศ

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูและผู้ปกครองควรให้คำแนะนำและให้ความรู้ทางเพศกับนักเรียน และคอยเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในทุก ๆ เรื่อง นอกจากนี้นักเรียนควรประพฤติตนให้เหมาะสม ไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ควรแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ มีกิริยาวาจาที่สุภาพเรียบร้อย ไม่ดูสื่อลามก และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หางานอดิเรกที่ตนเองชอบ และไม่หมกมุ่นทางเพศมากเกินไป

1.2.3 แนวทางการลดความรุนแรงทางจิตใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่า ควรมีการดูแลนักเรียนด้านจิตใจควรเริ่มต้นที่ครอบครัวโดยพ่อแม่ผู้ปกครองถือว่า มีบทบาทสำคัญในการดูแลนักเรียน ให้ความรัก ความเข้าใจ และให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน ไม่ควรปล่อยปะละเลยนักเรียนเมื่อเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควรให้คำแนะนำ อธิบาย รวมถึงปลอบโยนนักเรียนถามถึง

สาเหตุให้การประพฤติตนไม่เหมาะสมและผู้ปกครองควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน ส่วนการปฏิบัติของครูควรมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตใจเป็นการบริหารจัดการจิตใจให้มีความสุข ฝึกให้มีสติในการดำเนินชีวิตเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และครูควรที่จะเอาใจใส่ต่อนักเรียนที่มีความรุนแรง ให้คำแนะนำทันทีเมื่อเห็นนักเรียนทำพฤติกรรมทำร้ายจิตใจ มีพฤติกรรมควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับจิตใจของนักเรียนให้รู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และควรฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติธรรมตามพุทธศาสนา ให้อยู่ใกล้ชีวิต รู้จักที่จะน้อมนำคำสอนทางพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรักและความเข้าใจในสถานศึกษา หรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรักและความเข้าใจในครอบครัว

ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นว่า ต้องมีการประสานความร่วมมือกันระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยครูและผู้ปกครองควรช่วยกันช่วยกันสอนให้นักเรียนมีจิตใจที่ดี รู้จักเมตตาปราณีต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่อยู่ร่วมกันในสังคมโลก ว่าล้วนเกิดมาใช้กรรมมีสภาพความเป็นจริงคือต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดอย่าเบียดเบียนกันไม่ว่าจะด้วยกาย วาจา ใจและใช้หลักธรรมะคำสอนของพระพุทธศาสนาช่วยในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี นอกจากนี้ครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนในการแสดงออกโดยเฉพาะทางวาจาควรพูดแต่สิ่งดี ๆ โมโหแค่ไหนก็ให้อดทนอย่าด่ากระแทกกระทั้นเด็ก หรือ เปรียบเปรยให้เด็กอับอาย เพราะครูทำได้นักเรียนก็จะทำตาม

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการผู้ปกครอง ครู และนักเรียนควรช่วยกันรณรงค์ให้เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ เป็นคนที่มองโลกในแง่ดี คิดดี ทำดี และพูดจาดีต่อกันให้ทุกคนเห็นร่วมกันว่าเป็นสิ่งดีที่จะทำให้เราประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ มีการนำหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยทำแต่ความดี ไม่ทำความชั่วและทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ฝึกให้นักเรียนมีความเมตตา ไม่เห็นแก่ตัว มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

1.2.4 แนวทางการลดความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่าการเนื่องจากในปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างไม่เหมาะสมเพียงพอเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทที่ถูกต้องของตนเอง ประกอบกับไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่นักเรียนเท่าที่ควร นักเรียนส่วนมากยังถูกปล่อยปละละเลยไม่ได้รับการดูแล เพราะภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้เด็ก ๆ และเยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่ บางครอบครัวพ่อหรือแม่ไปทำงานไกล ๆ ถึงเมืองนอกได้เงินมากมายส่งกลับมาเลี้ยงดูครอบครัว แม่หรือพ่อ หรือตายาย ปู่ย่า ที่รับเลี้ยงดูเด็กอยู่ก็เลี้ยงดูดีเสียจนเสียเด็ก เลี้ยงดูดีในความคิดของผู้ปกครองนั่นคือการตามใจ การทุ่มเงิน

ให้ใช้อย่างไม่บรมสั่งสอนในสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ดังนั้น ผู้ปกครองควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมลงตัวไปกับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งหันมาดูแลเอาใจใส่ให้คำแนะนำโดยควรอบรมให้ผู้ปกครองเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างถูกวิธี ช่วยกันกลับมาฟื้นฟูเรื่องการดูแลใส่ใจเลี้ยงดูบุตรหลาน ทั้งกลุ่มเด็กที่ขาดแคลนและกลุ่มเด็กที่มีเงินเกินกำลังมีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นจึงควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างถูกต้องตามวัยจนกว่าเขาจะมีพฤติกรรมที่ดีและมีบุคลิกลักษณะที่ดีเป็นของตัวเอง เพื่อให้เขาเป็นเด็กดี เป็นคนดีที่สังคมต้องการอีกครั้งอย่างจริงจัง และควรให้ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นพิเศษ โดยเฉพาะนักเรียนที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาและครูควรจะเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหากับผู้ปกครอง

ส่วนปัญหาของภาวะเศรษฐกิจในครอบครัวอีกอย่างหนึ่งคือเมื่อพ่อหรือแม่แยกตัวออกไปเพื่อทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ความห่างไกลทำให้ความเป็นสามีมภรรยาแตกแยก หย่าร้าง แต่งงานใหม่ มากมายในชุมชน เด็ก ๆ ได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งทางร่างกายและจิตใจย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมจึงเป็นวิถีชีวิตที่สมัยใหม่มีผลต่อเด็ก ๆ เป็นอย่างมาก เพราะการแต่งงานใหม่อย่างไม่สนใจสังคม ไม่สนใจชาวบ้านนั้น ทำให้เป็นแบบอย่างให้ทำตามกันมากมายหลายคู่ ดังนั้นจึงเกิดกรณีการล่วงละเมิดทางเพศของพ่อเลี้ยงกับลูกเลี้ยงให้เห็นในโรงเรียน ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขจะต้องทำควบคู่กันทุกด้าน ทั้งทางด้านการสร้างงานในครอบครัว ชุมชนเองเพื่อให้ครอบครัวได้อยู่ด้วยกัน การอบรมส่งเสริมเรื่องสุขภาพของชุมชน การให้ความรู้ผู้ปกครองเรื่องการดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตตามวัยในแต่ละวัยให้ถูกต้อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมทั้งให้แก่ชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครองและตัวนักเรียนในโรงเรียนเอง รวมทั้งการอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยาที่ดีต่อกันให้เกิดให้ได้ในแต่ละหมู่บ้าน ให้เกิดมีขึ้นพร้อม ๆ กัน โดยร่วมมือกันทุกฝ่าย ด้วยความจริงใจ โน้มน้าวอ่อนน้อมนำวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่มีสามห่วงและสองเงื่อนไขให้เกิดจริงในชุมชนให้ได้อย่างยั่งยืน น่าจะเป็นทางออกที่พอจะแก้ปัญหาได้ ทำให้บ้าน โรงเรียน สังคมหมู่บ้าน ตำบลของเราอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามสภาพที่พอเลี้ยงตัวได้

ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจากนักเรียนบางส่วนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอเป็นปกติจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และคุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ผู้ปกครองไม่ได้อยู่ด้วยกัน (หย่าร้าง) หรืออยู่ด้วยกันก็เป็นแบบมีลูกติดมาเริ่มกันใหม่ สุดท้ายอยู่เลี้ยงลูกไม่ได้ก็ต้องฝากลูกไว้กับพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง หรือญาติ ๆ ทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควรเพราะผู้ปกครองคนใหม่ไม่มีความผูกพันทางสายเลือดไม่นับว่าเป็นลูกหลานในทางใจ จึงปล่อยปละละเลยไม่ได้เอาใจใส่ในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขมีความยากลำบากหรืออาจแก้ไขไม่ได้เลยภายในครอบครัวของเขา เพราะเขาก็อ้างว่าทำดีที่สุดแล้ว เด็กก็กลัวไม่กล้าพูด แม้แต่ให้พ่อแม่จริง ๆ ของตัวเองฟัง เพราะรู้ว่าพ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยตลอดเวลา พ่อพ่อแม่ตัวจริงกลับไปจะโดนทำร้ายมากกว่าเดิม ทุกอย่างแก้ไขไม่ได้จนกว่าทุกอย่างจะถึงที่สุด

ส่วนแนวทางในการช่วยเหลือของครูก็ได้ เช่น ช่วยเหลือเรื่องอาหารกลางวัน อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียนและทุนการศึกษาสำหรับเด็กเรียนดี สำหรับเพื่อนบ้านก็ทำได้โดยหยิบยื่นสิ่งของเล็กๆ น้อยๆ ให้เวลาเห็นเด็กหัว ปล่อยเวลาเด็กได้รับการทำร้ายทางจิตใจ โดยไม่เป็นธรรม อย่าปล่อยเขาเจ็บปวดโดยไม่เหลียวแล

นักเรียนมีความต้องการที่จะมีการดำเนินชีวิตที่เป็นสุข มีความสมบูรณ์ นักเรียนต้องช่วยเหลืองานบ้าน ช่วยเหลือผู้ปกครองในการทำงานเท่าที่จะทำได้ รู้จักประหยัดไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อเป็นการลดภาระให้กับครอบครัว นักเรียนมีความต้องการให้ผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด และมีความเข้าใจความต้องการของนักเรียน รวมทั้งครูควรให้คำปรึกษานักเรียนได้ในทุก ๆ เรื่องในกรณีที่นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ

2. ผลการศึกษาการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

ผลการศึกษาการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในครั้งนี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามรูปแบบแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ที่ได้สังเคราะห์ขึ้นจากการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องกับการลดความรุนแรงและการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม
2. ขั้นฝึกอบรมให้ความรู้
3. ขั้นศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง
4. ขั้นการฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา
5. ขั้นการสรุปและประเมินผล

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

การดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งเป็นต้นสังกัดของโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา และขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการได้เนื่องจากเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยได้ประสานความร่วมมือกับรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน หัวหน้างานกิจการนักเรียน หัวหน้างานแนะแนว ครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการสภานักเรียน ในการวางแผนดำเนินการร่วมกัน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกตัวแทนนักเรียนจากนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสภานักเรียนโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 12 คน ซึ่งผ่านการเลือกตั้งจากนักเรียน และผ่านการเห็นชอบและรับรองจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย ประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน เภรัณญิก ประชาสัมพันธ์ เลขานุการ และคณะกรรมการอีก 7 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน ผู้วิจัยได้ทำการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับตัวแทนนักเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา และให้นักเรียนตัดสินใจในการเข้าร่วมทำงานด้วยความสมัครใจ โดยคณะกรรมการสภานักเรียนเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีภาวะของการเป็นผู้นำและที่สำคัญเป็นผู้ที่มีจิตบริการ ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนเหมาะสมกับการเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการครั้งนี้และพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจให้กับการทำงานในครั้งนี้

2. ขั้นตอนการให้ความรู้

ผู้วิจัยได้จัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง ความขัดแย้ง ความรุนแรง การสร้างความสมานฉันท์ และการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 โครงการมิตรแท้จิตอาสาสู่ความรักและเข้าใจในโรงเรียน และครั้งที่ 2 โครงการค่ายแกนนำคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 โครงการมิตรแท้จิตอาสาสู่ความรักและเข้าใจในโรงเรียน จัดขึ้นในวันที่ 11 ธันวาคม 2553 เวลา 08.30-16.30 น. ณ ห้อง 1507 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยความร่วมมือของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่นร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดการฝึกอบรมให้แก่สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ และในการอบรมครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่นและวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

เวลา 09.30-10.30 น. การบรรยายในหัวข้อ “กระบวนการสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิเด็ก” โดย นายพงษ์ศักดิ์ สร้อยเงิน ที่ปรึกษากฎหมายสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น กล่าวถึง สิทธิเด็กขั้นพื้นฐานมีอยู่ 4 ประการ ได้แก่ 1) สิทธิเด็กที่จะมีชีวิตรอด 2) สิทธิที่เด็กจะได้รับการปกป้องคุ้มครอง 3) สิทธิที่เด็กจะได้รับการพัฒนา 4) สิทธิที่เด็กจะมีสิทธิร่วมกิจกรรมในการศึกษา หลังจากนั้นวิทยากรได้ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วแจกรูปภาพให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม 5 ข้อ ดังนี้ 1) บรรยายภาพว่าเห็นอะไรบ้าง 2) เมื่อเห็นภาพแล้วรู้สึกอย่างไร 3) ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์จะช่วยเหลืออย่างไร 4) ภาพที่ได้รับเกี่ยวกับเด็กอย่างไร 5) จะตั้งชื่อภาพว่าอย่างไร ภาพที่แจกให้นักเรียนมีดังนี้ ภาพที่ 1 ผู้หญิงให้นมลูก ภาพที่ 2 ผู้หญิงขายบริการ ภาพที่ 3 ผู้ชายชราพกขวดเหล้ากำลังสอนหนังสือเด็กผู้หญิง ภาพที่ 4 เด็กขอทานถูกทำร้ายจนเสียชีวิต ภาพที่ 5 เด็กผู้หญิงพิการกำลัง

วาดภาพ ภาพที่ 6 เด็กผู้ชายกำลังทำงานก่อสร้าง หลังจากนั้นก็ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ และร่วมกันสรุป

เวลา 10.30-12.00 น. การบรรยายในหัวข้อ “ความผิดซึ่งเกิดจากการกระทำ ความรุนแรงและพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544” โดย นายพงษ์ศักดิ์ สร้อยเงิน ที่ปรึกษากฎหมายสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น กล่าวถึง ความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศ ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา กรณีบาดเจ็บร่างกายหรือพิการหรือจิตใจ กรณีเสียชีวิต และเอกสารที่ต้องรวบรวมกรณีขอรับค่าตอบแทน

เวลา 13.00 - 14.00 น. การบรรยายในหัวข้อ “ประสบการณ์การทำงานการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น” โดย นายธนภัทร แสงจันทร์ กล่าวถึง การดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาโดยให้นักเรียนเป็นคณะทำงานในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

เวลา 14.00 - 16.30 น. การบรรยายในหัวข้อ “การลดความรุนแรงและกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง” โดย พันตำรวจเอกจรรยา นวมทอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรชนบทจังหวัดขอนแก่น กล่าวถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เทคนิคการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รูปแบบการประชุมไกล่เกลี่ย ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ระดับความขัดแย้ง ประเภทความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้ง เทคนิคการแก้ปัญหาความขัดแย้งข้อดีของการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาท จากนั้นกล่าวถึงคุณสมบัติและการแสวงหาบุคคลที่ 3 ในการเจรจาไกล่เกลี่ยบทบาทของผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางคู่กรณีสองฝ่าย การจัดการกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางคู่กรณีสองฝ่าย และวิเคราะห์ประเด็นความขัดแย้งคู่กรณีหลายฝ่ายมักจะเกี่ยวข้องกับปัญหาอะไรบ้าง

โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มในการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการเจรจาไกล่เกลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดกรณีศึกษาให้ ได้แก่ กรณีนักเรียนหญิงมองหน้าแล้วเขม่นกันทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท กรณีเกิดจากการแย่งนักเรียนชายในห้องเดียวกัน กรณีเล่นกันในห้องเรียนแล้วเพื่อนแกล้งหยิบรองเท้าไปซ่อนไว้ในห้องเรียนอีกห้องหนึ่ง เป็นต้น แล้วให้นักเรียนแสดงการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ซึ่งตัวแทนนักเรียนจากโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติทุกกรณี เมื่อแสดงบทบาทสมมติเรียบร้อยแล้ววิทยากรก็ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 นักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกันเช่น ห้ามพูดคำหยาบ เมื่อฝ่ายหนึ่งพูดอีกฝ่ายหนึ่งต้องฟัง ต้องพูดแต่ความจริงไม่มีการสาบาน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเปิดใจ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นยุติข้อพิพาท และขั้นตอนที่ 4 ขั้นควบคุมความประพฤติ

จากการทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง ความขัดแย้ง ความรุนแรง การสร้างความสามัคคี และการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ของผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม ได้ผลคะแนนของผู้เข้ารับการอบรมดังรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ“มิตรแท้จิตอาสาสู่ความรักและเข้าใจในโรงเรียน”

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนทดสอบ ก่อนการอบรม	คะแนนทดสอบ หลังการอบรม	ผลต่างของคะแนน
คนที่ 1	8	15	7
คนที่ 2	10	18	8
คนที่ 3	12	19	7
คนที่ 4	11	18	7
คนที่ 5	6	14	8
คนที่ 6	7	16	9
คนที่ 7	9	15	6
คนที่ 8	10	18	8
คนที่ 9	13	18	5
คนที่ 10	11	17	6
คนที่ 11	12	19	7
คนที่ 12	9	17	8
\bar{X}	9.83	17.00	7.17
S.D.	2.12	1.65	1.11

จากตารางที่ 7 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมเท่ากับ 9.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.12 คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเท่ากับ 17.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.65 ผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรมเท่ากับ 7.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 และการทดสอบ t-test ได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ“มิตรแท้จิตอาสาสู่ความรักและเข้าใจในโรงเรียน” : การทดสอบ t-test

	Mean Pretest	S.D. Pretest	Mean Posttest	S.D. Posttest	Mean	S.D.	N	df	T
ก่อนการอบรม - หลังการอบรม	9.83	2.12	17.00	1.65	7.17	1.11	12	11	22.27*

* < .05

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้ง ความรุนแรง การสร้างความสามัคคีและการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสังเกตพฤติกรรมทำให้ความสนใจและการแสดงออกขณะรับการฝึกอบรม และจากการสัมภาษณ์นักเรียนและครูที่เข้าร่วมการอบรม พบว่า 1)นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมทุกคนด้วยความสนุกสนานและมีความสุข 2)ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยออกมาช่วยกำกับดูแลอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนฟังช่วยวิทยากรอีกแรงหนึ่ง นอกจากนั้นยังให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมด้วยความสนใจ

ครั้งที่ 2 โครงการค่ายแกนนำคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน(หลักสูตรผู้นำกิจกรรม) รุ่นที่ 3 จัดขึ้นในวันที่ 11-13 กุมภาพันธ์ 2554 รวมทั้งสิ้น 3 วัน 2 คืน ณ โรงเรียนบ้านดูขาด (สถิตอุปถัมภ์) อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จัดโดยสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น กลุ่มการพัฒนาสังคม สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น ได้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนในจังหวัดขอนแก่นได้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ ที่ควรได้รับ สร้างภาวะความเป็นผู้นำให้แกนนำเด็กและเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น และสร้างกลุ่มเครือข่ายแกนนำเด็กและเยาวชนในการเป็นผู้นำกิจกรรมด้านการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2554 เวลา 13.00 - 19.00 น. ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยทีมวิทยากร MIRACLE OF LIFE ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เด็กนักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก จากนั้นปฐมนิเทศและชี้แจงวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการ กิจกรรมสัจญญาใจเพื่อสร้างความตั้งมั่นในการทำงานของผู้เข้าอบรมและเข้านอนในเวลา 21.00 น.

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 เวลา 07.00 – 10.30 น. กิจกรรมหน้าเสาธง วันวานที่ผ่านมา โดยทีมวิทยากร MIRACLE OF LIFE ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังเสร็จพิธีเปิดรับฟังการบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “สถานการณ์สังคม” เวลา 10.45 – 12.00 น. กิจกรรมเปิดประตูสู่ภาวะผู้นำ(กลุ่มสัมพันธ์) ความหมายและความสำคัญของผู้นำกิจกรรม กิจกรรมเหลียวหลังก่อนมองหน้า กิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ตระหนักถึงความเป็นผู้นำกิจกรรม ฝึกทักษะการคิด และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดภาวะผู้นำ เวลา 13.00 – 17.00 น. รับฟังการบรรยายในหัวข้อ “ความหมายและความเชื่อเกี่ยวกับสิทธิเด็ก การแยกประเภทสิทธิเด็ก” กิจกรรมฐานฝึกแก้ปัญหาพัฒนา EQ โดยทีมวิทยากรแบ่งกลุ่มกันสร้างฐาน ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มและเข้าฐานต่างๆ จนครบ ในการเข้าฐานผู้เข้าอบรมจะได้ฝึกการคิด การปฏิบัติ ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ กิจกรรมดำเนินด้วยความสนุกสนาน เวลา 19.00 – 21.00 น. กิจกรรมรอบกองไฟ

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2554 เวลา 08.00 – 12.00 น. กิจกรรมหน้าเสาธง วันวานที่ผ่านมา กิจกรรมการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน พร้อมนำเสนอ (ตลาดนัดกิจกรรมสิทธิเด็ก)โดยแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมและนำเสนอ เวลา 13.00 – 15.00 น. กิจกรรมอำลา สรุปผลการทดสอบ และมอบเกียรติบัตรแก่ผู้เข้ารับการอบรม

จากการทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง สิทธิเด็กและเยาวชน ของผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม ได้ผลคะแนนของผู้เข้ารับการอบรมดังรายละเอียดตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ“ค่ายแกนนำคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน (หลักสูตรผู้นำกิจกรรม)”

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนทดสอบก่อน	คะแนนทดสอบหลัง	ผลต่างของคะแนน
	การอบรม	การอบรม	
คนที่ 1	5	10	5
คนที่ 2	4	9	5
คนที่ 3	4	10	6
คนที่ 4	5	10	5
คนที่ 5	5	11	6
คนที่ 6	4	9	5
คนที่ 7	4	10	6
คนที่ 8	4	9	5
คนที่ 9	3	9	6

ตารางที่ 9 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ“ค่ายแกนนำคุ้มครอง สิทธิเด็กและเยาวชน (หลักสูตรผู้นำกิจกรรม)” (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนทดสอบก่อน	คะแนนทดสอบหลัง	ผลต่างของคะแนน
	การอบรม	การอบรม	
คนที่ 10	5	10	5
คนที่ 11	4	10	6
คนที่ 12	4	9	5
\bar{X}	4.25	9.67	5.42
S.D.	0.62	0.65	0.51

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมเท่ากับ 4.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเท่ากับ 9.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรมเท่ากับ 5.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 และการทดสอบ t-test ได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ“ค่ายแกนนำคุ้มครอง สิทธิเด็กและเยาวชน (หลักสูตรผู้นำกิจกรรม)” : การทดสอบ t-test

	Mean Pretest	S.D. Pretest	Mean Posttest	S.D. Posttest	Mean	S.D.	N	df	T
ก่อนการอบรม - หลังการอบรม	4.25	0.62	9.67	0.65	5.42	0.51	12	11	36.44*

*<.05

จากตารางที่ 10 แสดงว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียนให้ความสนใจ ให้ความร่วมมืออย่างดี เป็นผู้นำด้านการแสดงออก และสร้างสีสันให้การอบรมด้วยการเรียกเสียงหัวเราะให้กับเพื่อนๆ และวิทยากรตลอดการอบรม และจากการสัมภาษณ์นักเรียนและครูที่เข้าร่วมการอบรม พบว่า 1) นักเรียนให้ความสนใจ ประทับใจในวิทยากรที่นำกิจกรรม ชื่นชอบกิจกรรมที่สร้างสรรค์สอดแทรกความรู้ ทำให้ไม่รู้จักเบื่อหน่าย 2) ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยออกมาดูกิจกรรมอย่างใกล้ชิดและบางครั้งมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในกิจกรรม

3. ชั้นศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนเป็อยน้อยศึกษาได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง โดยนำนักเรียนเข้าศึกษาดูงาน ในวันที่ 13 มกราคม 2554 ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น เวลา 13.00 – 16.00 น. โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้ความรู้และแสดงวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติหน้าที่คนกลาง คือ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจาไกล่เกลี่ยควรเป็นผู้หญิงเพราะผู้หญิงจะพูดจาไพเราะ นุ่มนวล น่าฟังมากกว่าผู้ชาย และในการเจรจาไกล่เกลี่ยมีทั้งสำเร็จและไม่สำเร็จก็ได้ ซึ่งถ้าหากไม่สำเร็จ ผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยก็ไม่ต้องเป็นกังวลใจไป”

ในการศึกษาดูงานในครั้งนี้เป็นสถานการณ์จริง นักเรียน ครู เป็นผู้สังเกตการณ์อยู่ห่าง ๆ ซึ่งกรณีพิพาทเกิดกับนายแดง(นามสมมติ)เป็นผู้ให้เช่าซื้อที่อยู่อาศัยกับนางเขียว(นามสมมติ)เป็นผู้เช่าซื้อ สาเหตุเกิดจากการสูญเสียผลประโยชน์ของนายแดงในเรื่องอื่น โดยที่นางเขียวมีส่วนเกี่ยวข้อง นำมาสู่ความขัดแย้งในเรื่องการจัดการถนนบริเวณติดกับที่อยู่อาศัย จนทำให้มีปากเสียง ทำทนายกันทั้งสองฝ่าย จนกระทั่งนายแดงก่อสร้างกำแพงบนถนนเพื่อกีดขวางทางเข้าออกที่อยู่อาศัยนางเขียวโดยอ้างสิทธิในพื้นที่ ๆ เป็นถนน นางเขียวเดือดร้อนจึงเข้าร้องเรียนเพื่อหาข้อยุติกรณีพิพาทที่เกิดขึ้น ซึ่งการเจรจาไกล่เกลี่ยได้พยายามทำให้ทั้งสองฝ่ายอารมณ์เย็นลงตลอดเวลา ไม่นำปัญหาเก่ามาเกี่ยวกับปัญหาใหม่ สร้างข้อต่อรองอันเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นธรรมเพื่อยุติความขัดแย้ง จากนั้นเจ้าหน้าที่ได้บันทึกข้อตกลงที่ทำร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร ร่วมลงนามทั้งสองฝ่าย แล้วเสร็จจึงให้ข้อคิดแก่นักเรียน ครู ที่ได้สังเกตการณ์จากกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางครั้งนี้ คือ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางนั้นจะไม่พูดถึงความถูกต้องตามกฎหมายมากนัก หากแต่เป็นการหาหนทางในการยุติความขัดแย้งนั้น ๆ”

จากการสังเกตพฤติกรรมในการศึกษาดูงานและการสัมภาษณ์นักเรียนและครูที่เข้าร่วมการศึกษาดูงานในครั้งนี้ พบว่า 1) นักเรียนตั้งใจเข้าร่วมสังเกตการณ์การเจรจาไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทด้วยความตั้งใจ มีการจดบันทึกและวิเคราะห์ประเด็นไปพร้อม ๆ กัน เมื่อเสร็จกระบวนการนักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ รู้ทิศทางของการเจรจา มีแบบแผนในการปฏิบัติหน้าที่คนกลาง การศึกษาดูงานครั้งนี้ทำให้นักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างแท้จริง เพราะต้องตระหนักในการเป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น เป็นนักฟังที่ดี มีความสามารถในการบริหารกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย มีความน่าเชื่อถือ มีความอดทน ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ อารมณ์ขัน มีจริยธรรมที่ดี และสิ่งสำคัญที่สุดคือต้องมีความเป็นกลาง 2) ครูมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ชีวิตให้กับนักเรียนและเข้าใจกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางโดยผู้รักษากฎหมายอย่างแท้จริง และครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการศึกษาดูงานอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นครูได้มีการสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษามีการจดและเน้นย้ำข้อควรปฏิบัติเพื่อนำกลับไปปฏิบัติ

4. ชั้นการฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนเป็อยน้อยศึกษาจัดตั้งศูนย์สันติวิธี เจริญไกล เกลี่ยคนกลาง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา โดยเลือกใช้ห้องที่มิดชิด

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 หัวหน้างานกิจการนักเรียนได้รับแจ้งจากนักเรียนว่า มีนักเรียนตีกัน จึงได้เรียกตัวนักเรียนทั้งสองมาสอบถามความจริง พบว่า เด็กหญิงเอ(นามสมมติ) ทะเลาะวิวาทกับเด็กหญิงบี(นามสมมติ) และทั้งสองอยู่ในอารมณ์รุนแรง พุดจาด้วยคำหยาบ โยนความผิดให้อีกฝ่าย จนครูต้องกำหลาบให้หยุด ด้วยนักเรียนทั้งสองอยู่ในอารมณ์ที่โกรธสุดขีดและกลัวความผิดอย่างมาก ครูจึงให้นักเรียนทั้งสองสงบสติอารมณ์ก่อน และห้ามพุดคำหยาบเด็ดขาด โดยใช้คำถามจากหนักไปหาเบา ได้แก่ “เธอทั้งสองกำลังโกรธอยู่ใช่หรือไม่” “เธอทั้งสองกำลังโกรธอีกฝ่ายอย่างมากใช่หรือไม่” “แต่เธอทั้งสองต้องลดความโกรธลงก่อนถึงจะคุยกันได้ หรือไม่เช่นนั้นครูคงต้องเชิญผู้ปกครองมาคุยแทน” เมื่อนักเรียนทั้งสองเข้าใจแล้วสงบสติอารมณ์ได้ในเวลาไม่นาน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนส่งต่อนักเรียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยคนกลาง โดยมี นายศราวุฒิ นานอก ทำหน้าที่เป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ย นางสาวสวิตรี สีตานาทำหน้าที่บันทึกข้อมูล และคนอื่นๆ เป็นผู้สังเกตการณ์อยู่ห่างๆ โดยมีขั้นตอนคือ 1) ผู้ไกล่เกลี่ยแนะนำตนเองและให้คู่กรณีแนะนำตัวเอง 2) แจ้งข้อตกลงร่วมกันให้คู่กรณีทราบว่าจะแต่ละคนพุดแต่ความจริง ไม่สาบาน เมื่อมีฝ่ายหนึ่งพุดอีกฝ่ายหนึ่งต้องฟัง 3) ให้คู่กรณีเล่าความจริงถึงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทในครั้งนี้ โดยให้เล่าทีละคน และตรวจสอบความถูกต้องโดยถามอีกฝ่ายว่า ถูกต้องหรือไม่ จุดใดที่ไม่ถูกต้องบ้าง จนได้เหตุการณ์ที่ยอมรับร่วมกัน 4) หาข้อยุติด้วยการให้คู่กรณีสำนึกผิดเอง ได้ข้อสรุปดังนี้

เหตุเกิดเมื่อเวลา 12.40 น. เด็กหญิงเอ หยอกล้อกับเด็กหญิงบี การหยอกล้อรุนแรงขึ้นจึงมีปากเสียงกันเล็กน้อย เด็กหญิงเอไม่พอใจจึงหนีขึ้นไปบนอาคาร จากนั้นโยนไม้ลงมาจากอาคารไม้ตกรบริเวณใกล้ๆ ที่เด็กหญิงบีอยู่ ทำให้เด็กหญิงบีไม่พอใจ จึงตามขึ้นไปบนอาคาร ชู กรรโชก และผลักโต๊ะใส่ให้เกิดเสียงดัง จนกระทั่งครูเรียกพบทั้งสอง เมื่อทราบเหตุการณ์ที่ตกลงร่วมกันแล้วนายศราวุฒิ นานอก ให้ข้อคิดกับเด็กหญิงเอว่า การโยนไม้ลงมาจากบนอาคาร “ถึงแม้จะโยนไม้ถูกเด็กหญิงบี แต่ถ้าหากโดนผู้อื่นอาจทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนได้ และผู้ปกครองคนอื่นคงไม่ยอมง่ายๆ แน่” และให้ข้อคิดกับเด็กหญิงบีว่า “การที่เด็กหญิงบีขึ้นไป ชู กรรโชก และผลักโต๊ะ เป็นการใช้ความรุนแรงและล่วงละเมิดสิทธิผู้อื่น ช้ายังอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินทางราชการได้” จากนั้นถามเด็กหญิงเอ และเด็กหญิงบี ทีละคนว่า “การกระทำของเราเป็นอย่างไร” นักเรียนทั้งสองต่างรับผิดชอบด้วยตนเองในส่วนที่ตนเองทำผิด ส่วนที่ทำถูกนั้นไม่มีทั้งสองคน จึงตกลงใจไม่เอาผิดซึ่งกันและกัน และจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาโดยทำความสะอาดห้องเรียนคนละหนึ่งห้อง จากนั้นลงบันทึกร่วมกัน และแจ้งเหตุการณ์ให้ครูที่ปรึกษาทราบ

จากการสังเกตการฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง จากสถานการณ์จริงในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่คนกลางมีความมั่นใจในบทบาทหน้าที่ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ฉลาดในการซักถาม และควบคุมเหตุการณ์ของคู่พิพาทได้ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง สังเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นชัดเจน ตลอดจนคณะทำงานให้ความร่วมมือและประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ทำให้การเจรจาไกล่เกลี่ยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความสมานฉันท์

จากการสัมภาษณ์นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางจากสถานการณ์จริงในสถานศึกษา พบว่า

- 1) ก่อนการปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางจากสถานการณ์จริงในสถานศึกษา นักเรียนไม่เคยเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยแต่ก็เป็นผู้ที่กล้าแสดงออกจนได้รับการยอมรับจากครูหลายท่าน
- 2) หลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางตามสถานการณ์จริงในสถานศึกษาแล้ว นักเรียนพยายามที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้รับการฝึกอบรม และการฝึกทักษะจากสถานการณ์จำลอง แต่เหตุการณ์เฉพาะหน้าบางอย่างก็ต้องแก้ไขด้วยตนเอง และวิธีที่จะยุติความขัดแย้งมักจะเกิดขึ้นทันที
- 3) เมื่อมีปัญหา นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาใช้ โดยให้ทั้งสองฝ่ายได้ทราบข้อตกลงร่วมกัน และวิธีที่ดีที่สุดน่าจะเป็นการแนะนำ หรือให้ข้อคิดถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ในการกระทำซึ่งอาจก่อให้เกิดความสูญเสีย จากนั้นให้เขาตัดสินใจอีกทีว่ามีส่วนไหนถูกหรือผิดซึ่งนำมาสู่ความสำนึกผิด
- 4) นักเรียนเชื่อว่าการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางช่วยลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี
- 5) จากการปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางตามสถานการณ์จริงในสถานศึกษา นักเรียนสามารถดำเนินการในการควบคุมสถานการณ์ขณะทำการไกล่เกลี่ยให้เป็นไปตามกระบวนการ เป็นที่ยอมรับ
- 6) นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางว่า “ขั้นตอนจากการอบรมนั้นไม่สำคัญเสมอไป สิ่งที่สำคัญที่สุดเลยคือ จะต้องรู้เหตุการณ์จริงหรือเหตุการณ์ที่ทั้งสองยอมรับว่าเกิดขึ้นจริง โดยไม่ขัดแย้งกับอีกฝ่าย เราจึงต้องให้เขาเล่าเหตุการณ์ที่ละคน แล้วถามอีกคนว่าถูกต้องหรือไม่ ไม่ถูกต้องตรงจุดใด ให้โอกาสอีกฝ่ายแก้ไขสถานการณ์สลับกันจนเหตุการณ์ถูกต้อง แต่ผู้ทำหน้าที่เป็นกลางเมื่อเจอเหตุการณ์ที่คนทั้งสองให้การไม่ตรงกัน ก็ต้องใช้ไหวพริบ หาช่องทางให้เหตุการณ์ทั้งสองบรรจบกันให้ได้”

5. ขั้นตอนการสรุปและประเมินผล

ผู้วิจัยได้จัดให้มีการสรุปและประเมินผลด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในสถานศึกษา เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 เวลา 09.00 - 12.00 น. ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 3 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งจากการร่วมสนทนากลุ่มทำให้ได้แนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยวิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) มีความตระหนักและเห็นความเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมสนทนากลุ่มหลังจากได้รับการรายงานความเป็นและความสำคัญของการศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนตามตัวแปร 4 ด้าน ที่รายงานให้ทราบ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มฟังอย่างตั้งใจ หลังจากนั้นได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรม ทำให้สามารถสรุป สังเคราะห์ห้องค์ความรู้ที่นำไปสู่การลดความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเป็อยน้อยศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเป็อยน้อยศึกษาในอดีตมีปัญหาในเรื่องความขัดแย้ง การใช้ความรุนแรง เช่น การทะเลาะวิวาท การชกต่อย โดยเฉพาะการทะเลาะวิวาท ซึ่งมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก การไม่ชอบหน้ากัน การเยาะเย้ยถากถางกัน การแสดงความแข็งแแกร่งให้ประจักษ์ต่อเพศตรงข้าม การแย่งแฟน ศักดิ์ศรีความเป็นรุ่นพี่ กลุ่มวัยรุ่นคนละหมู่บ้านซึ่งมักจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทขณะมีมหรสพประจำหมู่บ้านจนลูกหลานมาทะเลาะกันในโรงเรียน ซึ่งมีสถิติเกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่ในปัจจุบันปัญหาดังกล่าวเริ่มลดลง เนื่องจากสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญและได้หามาตรการในหาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2) โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษาได้มีแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยดำเนินการตาม 5 ขั้นตอน ได้แก่

(1) ขั้นเตรียมความพร้อม

ประสานความร่วมมือกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียน หัวหน้างานกิจการนักเรียน หัวหน้างานแนะแนว ครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการสภานักเรียน ในการวางแผนดำเนินการร่วมกัน จากนั้นดำเนินการพิจารณาคัดเลือกตัวแทนนักเรียน โดยคัดเลือกคณะกรรมการสภานักเรียนเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีวุฒิภาวะของการเป็นผู้นำและที่สำคัญเป็นผู้ที่มีจิตบริการ ซึ่งมีความสมบัติครบถ้วนเหมาะสมกับการเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการครั้งนี้และพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจให้การดำเนินงาน

(2) ขั้นฝึกอบรมให้ความรู้

อบรมให้ความรู้แก่นักเรียนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิเด็ก การลดความรุนแรงและกระบวนการเจรจาไกล่

เกลี้ยคนกลาง และให้ความรู้และให้นักเรียนได้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ ที่ควรได้รับ สร้างภาวะความเป็นผู้นำให้แก่นำ และสร้างกลุ่มเครือข่ายแก่นำในการเป็นผู้นำกิจกรรมด้านการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน

(3) ชั้นศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

นำนักเรียนเข้าร่วมดูการพิจารณาไกล่เกลี่ยคนกลางในสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนตระหนักว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจาไกล่เกลี่ยควรเป็นผู้หญิงเพราะผู้หญิงจะพูดจาไพเราะ นุ่มนวล นำฟังมากกว่าผู้ชาย และในการเจรจาไกล่เกลี่ยมีทั้งสำเร็จและไม่สำเร็จก็ได้ ซึ่งถ้าหากไม่สำเร็จ ผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยก็ไม่ต้องเป็นกังวลใจไป

(4) ชั้นการฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

การพิจารณาการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ในช่วงแรกครูควรคอยดูและสังเกตการจนจบกระบวนการอย่างใกล้ชิดและเอาใจใส่เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ทำให้สรุปเทคนิควิธีในการในการลดความรุนแรงโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาได้ดังนี้

4.1 เมื่อมีเรื่องราวการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนเกิดขึ้นคู่กรณีจะถูกนำมาบันทึกในสมุดบันทึกว่าวันนี้ได้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกันให้ผู้ที่ใช้ความรุนแรงลงลายมือชื่อยอมรับทราบทั้งสองฝ่ายในสิ่งที่ได้กระทำ

4.2 เจรจาทันทีหลังเกิดเหตุทะเลาะวิวาท หากไม่สามารถเจรจาทันทีได้ ให้นำคู่กรณีมาเจรจาไกล่เกลี่ยกันในอีก 1 - 2 วันทำการ พร้อมแจ้งวันเวลาในการนัดหมายให้ทราบ

4.3 ในการเจรจาไกล่เกลี่ย ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางจะต้องให้คู่กรณีเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยให้คนที่ใจเย็นกว่าเล่าก่อน จากนั้นให้โอกาสอีกฝ่ายแย้งในจุดที่ไม่จริง ทำสลับกันไป จนได้เหตุการณ์ที่ทั้งสองยอมรับ แล้วจึงพิจารณาหาข้อต่อรอง หรือข้อยุติ ซึ่งหากไม่สามารถหาได้ในขณะนั้น ควรนัดไกล่เกลี่ยในคราวหลัง จากนั้นประชุมพิจารณาร่วมกันให้แล้วเสร็จก่อนถึงเวลานัดหมาย

4.4 แต่ถ้าไม่สามารถหาเหตุการณ์ที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ จะต้องนัดเจรจาไกล่เกลี่ยในคราวหลัง และทีมเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางทำหน้าที่สืบเสาะหาความจริงพร้อมพยานหลักฐานให้ได้ และประชุมพิจารณาร่วมกันให้แล้วเสร็จก่อนถึงเวลานัดหมาย

4.5 ขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในห้องมีดังนี้ 1) ผู้ไกล่เกลี่ยแนะนำตนเองและให้คู่กรณีแนะนำตัวเอง 2) แจ้งข้อตกลงร่วมกันให้คู่กรณีทราบว่าให้แต่ละคนพูดแต่ความจริง ไม่สาบาน เมื่อมีฝ่ายหนึ่งพูดอีกฝ่ายหนึ่งต้องฟัง 3) ให้คู่กรณีเล่าความจริงถึงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทในครั้งนี้ โดยให้เล่าทีละคน และตรวจสอบความถูกต้องโดยถามอีกฝ่ายว่า ถูกต้องหรือไม่ จุดใดที่ไม่ถูกต้องบ้าง จนได้เหตุการณ์ที่ยอมรับร่วมกัน 4) แนะนำ หรือให้ข้อคิด ถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ในการกระทำซึ่งอาจก่อให้เกิดความสูญเสีย จากนั้นให้เขา

ตัดสินใจอีกทีว่ามีส่วนไหนถูกหรือผิดซึ่งนำมาสู่ความสำนึกผิด บางครั้งไม่จำเป็นจะต้องทำตามขั้นตอนมากนักและไม่จำเป็นต้องตัดสินถูกผิดก็สามารถไกล่เกลี่ยคู่กรณีได้

4.6 เมื่อพิจารณาไกล่เกลี่ยเรียบร้อยแล้วให้คู่กรณีที่เป็นผู้กระทำผิดพิจารณาลงโทษตัวเองที่ได้ทำเรื่องผิดพลาดว่าจะทำอะไรเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียน โดยผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องดูความเหมาะสมกับความผิดและความสามารถในการทำงาน

4.7 ทีมเจรจาไกล่เกลี่ยทำหน้าที่ควบคุมความประพฤติจนกว่าจะทำงานเสร็จ พร้อมทั้งทำสัญญาพฤติกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร จึงถือว่าสิ้นสุดการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

(5) ขั้นตอนการสรุปและประเมินผล

เป็นการสรุปและประเมินผลการดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่ได้กระทำไปแล้ว ว่ามีความถูกต้องและยุติธรรมต่อทั้งสองฝ่ายหรือไม่อย่างไร โดยได้ให้ความเป็นธรรมหรือไม่และความมีอะไรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3) จากการที่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาใช้ในการแก้ปัญหาและลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา ปัจจุบันปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาเริ่มลดลง และมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อยๆ นักเรียนคู่กรณีที่เคยทะเลาะวิวาทกันเมื่อผ่านกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางแล้ว ทั้งสองก็ให้อภัยซึ่งกันและกัน หันมาเป็นเพื่อนกัน ช่วยเหลือกัน และให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่หวนกลับมาทะเลาะกันอีก

4) พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงกัน หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่องและจริงจังมักนำไปสู่ปัญหาสังคมในระยะยาว เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การเสพสุรา ยาเสพติดและการประกอบอาชญากรรม การป้องกันการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนจึงเป็นการป้องกันปัญหาสังคม เป็นการแสดงออกถึงความรักความเอาใจใส่ต่อศิษย์อย่างแท้จริงอีกอย่างหนึ่งของครูนอกจากงานในหน้าที่การสอน และสิ่งสำคัญควรดำเนินการตามรูปแบบแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

3. อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายตามลักษณะของการกระทำ ความรุนแรงตามวิธีการที่ใช้ในการแสดงออกถึงความรุนแรง 4 รูปแบบ (องค์การอนามัยโลก, 2545) ได้แก่ 1) ความรุนแรงทางร่างกาย 2) ความรุนแรงทางเพศ 3) ความรุนแรงทางจิตใจ และ 4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความรุนแรงทางร่างกาย

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ส่วนที่เคยในลักษณะต่อย เตะ ซึ่งบริเวณที่นักเรียนกระทำผู้อื่นและถูกผู้อื่นกระทำหรือเคย

เห็นเพื่อนถูกระงับจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ คือ บริเวณห้องเรียน สนามกีฬา ห้องน้ำ บริเวณลับตาคน โดยนักเรียนแก้ปัญหามือเห็นเพื่อนถูกระงับจนได้รับบาดเจ็บโดยเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร บอกให้ครูให้ทราบ รับฟังปัญหาของเพื่อนที่ถูกทำร้าย และเมื่อมีเหตุการณ์ ชก ตบ ตี ตะ ค่อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆ ที่เห็นมีคนเข้าไปห้ามทุกครั้ง ซึ่งนักเรียนคิดว่าสาเหตุเกิดมาจาก ถูกด่าให้เจ็บใจ ถูกทำร้ายร่างกายก่อน ถูกดูถูกเหยียดหยาม คักดีศรี ถูกกลั่นแกล้ง ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสศักดิ์ ชำนาญเวช (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี : กรณีศึกษา การทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ในชุมชนชนบท พบว่า สาเหตุของความขัดแย้งและการทะเลาะวิวาทวัยรุ่นมีพฤติกรรมดังกล่าวมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ส่วนด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยรวมมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมของชุมชน เช่น มีสิ่งยั่วยุทางกามารมณ์ แหล่งอบายมุข และแหล่งมั่วสุมในชุมชน สาเหตุหลัก คือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแลบุตรหลาน เป็นเหตุให้ขาดความอบอุ่นในครอบครัว ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและสังคมเป็นเหตุให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมา เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เพื่อต้องการให้พ่อแม่ เพื่อน และคนทั่วไปยอมรับ และมองว่าตนเองโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว การขับรถจักรยานยนต์เสียงดัง และขับด้วยความเร็วสูงเพื่อดึงดูดความสนใจจากคนอื่น และแสดงให้เห็นว่าตนเก่งมีความสามารถ ขณะที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท มีสาเหตุมาจากการเลียนแบบสื่อและรุ่นพี่ การคบเพื่อนเกเร ประกอบกับสังคมและสภาพแวดล้อมใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา การดื่มสุราของมีนเมาประเภทต่างๆ รวมทั้งสิ่งเสพติดให้โทษ

แนวทางการลดความรุนแรงทางร่างกาย คือ ควรดำเนินการเป็นเครือข่ายโดยให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไข โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ใช้ความรุนแรง เพราะเด็กบางคนได้รับความรุนแรงมาจากครอบครัวมาโรงเรียนมักใช้ความรุนแรงต่อเพื่อน ชอบชกต่อยกับเพื่อนและมีอารมณ์โกรธง่าย ส่วนของโรงเรียนต้องดำเนินการตามแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาและแก้ไขปัญหาและครูผู้สอนจะต้องคอยดูแลนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างระมัดระวัง และควรจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และกิจกรรมที่สำคัญคือกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาด้านจิตใจ สังคม และการดำเนินชีวิตประจำวัน สิ่งสำคัญครูควรมีความสามารถในการพูดจาเจรจาไกล่เกลี่ยนักเรียนมีกระทำความผิด และควรส่งเสริมให้นักเรียนที่ทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง นอกจากนี้ นักเรียนไม่ควรล้อเลียนเพื่อน พูดจาไม่สุภาพต่อเพื่อน พูดหยาบคาย แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสศักดิ์ ชำนาญเวช (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี : กรณีศึกษา การทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นในชุมชน

ชนบท พบว่า แนวทางแก้ไขอย่างสันติ ควรเน้นที่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หมั่นอบรมสั่งสอนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ให้รู้จักระเบียบวินัยของสังคม และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี แก้ววัยรุ่น องค์กรของรัฐหรือเอกชนควรจัดให้วัยรุ่นได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น จัดอบรมให้ความรู้ จัดหลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งการให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์และวิธีการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีสำหรับวัยรุ่นในชุมชน ส่งเสริมความสามัคคีของวัยรุ่น ระหว่างหมู่บ้านและตำบล ส่งเสริมการเล่นกีฬาและนันทนาการเพื่อให้วัยรุ่นตระหนักถึงสภาวะ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่หมกมุ่นกับอบายมุข เป็นต้น

3.2 ความรุนแรงทางเพศ

จากผลการวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียน แต่เคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนเคยกระทำคนอื่นใน ลักษณะของการ ลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศ ผู้ปกครองไม่เคยกระทำ ในลักษณะ ของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียน นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคย กระทำบุคคลอื่น หรือถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทาง เพศ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยดูสื่อลามก ส่วนที่เคยดูก็ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน ซึ่งบุคคลที่มี พฤติกรรมลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศต่อนักเรียน ได้แก่ เพศเดียวกันกับนักเรียน และเพศชาย ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และเพื่อนในห้อง ในสถานที่ ห้องเรียน ห้องน้ำ ที่ ลับตาคน และที่บ้าน ในช่วงเวลาเรียน พักเที่ยง หลังเลิกเรียน โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก ร่างกายอ่อนแอกว่า และนักเรียนแก้ปัญหาโดยบอกเพื่อน และเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธินี คุปพิทยานันท์ ที่ดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนปลอดความรุนแรง โดยพบว่าพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศ มีนักเรียนถูกคนรักตบตีทำร้ายร่างกายสูงถึงร้อยละ 17.9 และพบนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 10 - 15 โดยร้อยละ 8 - 9 ยังคงมีพฤติกรรมนี้เป็น ประจำ และสอดคล้องกับการศึกษาของศรีเวียง ไพโรจน์กุลและนภา หลิมรัตน์ (2544) พบว่า ร้อยละ 75 ของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดเป็นเด็กหญิงและมักถูกล่วงละเมิดโดย บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กรู้จัก อุบัติการณ์ในเด็กชายพบน้อยกว่า เชื่อว่าเกิดจากการที่ เด็กไม่ยอมเปิดเผยจากความกลัวที่จะให้ผู้อื่นล่วงรู้ว่ามีเพศสัมพันธ์กับชาย ซึ่งทำให้เข้าใจว่ามี แนวโน้มของการเป็นรักร่วมเพศ หรือกรณีที่ถูกล่วงละเมิดโดยผู้หญิงทำให้มีความรู้สึกว่าอ่อนแอ เสียความเป็นชาย รวมทั้งการตรวจร่างกายเพื่อหาหลักฐานที่อาจพบความผิดปกติจากการถูกล่วง ละเมิดทางเพศในเด็กชายพบน้อยกว่าในเด็กหญิง และมีปัจจัยที่เสี่ยงในเด็กที่มีโอกาสตกเป็น เหยื่อของการถูกทารุณกรรมทางเพศ ได้แก่ เด็กเล็กที่ยังไม่สามารถพูดจาหรือสื่อสารได้ เด็กที่มี พัฒนาการล่าช้าหรือบกพร่อง เด็กที่มีโรคเรื้อรังหรือมีความพิการทางร่างกาย และเด็กที่อยู่กับ บิดาโดยไม่มีมารดาหรือผู้ปกครองอื่นคอยคุ้มกัน

แนวทางการลดความรุนแรงทางเพศ คือ ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและชุมชน ต้องร่วมมือกันในการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนรู้จักรักในศักดิ์ศรีของตนเอง รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ปล่อยเนื้อปล่อยตัวตามสังคมบริโภคเกินไป และจะต้องพยายามสกัดกั้นสื่อลามกต่างๆ โดยควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักการป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ทั้งหลาย และจัดทำหลักสูตรโดยสอดแทรกความรู้เรื่องเพศศึกษาและคุณธรรมควบคู่กันไป และสิ่งสำคัญคือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นนักเรียนมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในตัวเอง รู้จักตัวเองมากขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของตนเอง นอกจากนี้ควรแนะนำให้ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ปกครองต้องคอยดูแลนักเรียนไม่ให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรให้นักเรียนออกจากบ้านในเวลากลางคืน และส่งเสริมให้นักเรียนมีงานอดิเรกเพื่อไม่ให้หมกมุ่นเรื่องทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ศรีเวียง ไพโรจน์กุลและนภา หลิมรัตน์ (2544) ที่กล่าวไว้ว่า การป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศเป็นสิ่งที่บุคคลในสังคมต้องร่วมกันทำ คือ การให้ความรู้แก่บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กให้ทราบถึงข้อบ่งชี้ของการทารุณกรรมทางเพศในเด็ก และกระตุ้นให้บุคลากรเหล่านี้ร่วมกันรายงานและช่วยเหลือเด็ก การให้ชุมชนช่วยกันเฝ้าระวังและรายงาน การสอนให้เด็กรู้จักป้องกันตนเอง ให้รู้ว่าการสัมผัสแบบใดไม่ถูกต้องและเด็กต้องบอกให้ผู้ใกล้ชิดทราบ และการส่งเสริมให้ครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

3.3 ความรุนแรงทางจิตใจ

จากผลการวิจัย พบว่า ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายจิตใจของนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ส่วนที่เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ ทำให้ได้รับความอับอาย และนักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ในลักษณะทำร้ายจิตใจ ทำให้ได้รับความอับอาย ซึ่งเวลาที่นักเรียนและเพื่อนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ คือ หลังเลิกเรียน ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน เวลาเรียน ฯลฯ โดยมีสาเหตุที่นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ เนื่องมาจาก รู้สึกถูกรังแก อายุน้อยกว่า ใช้คำหยาบในการสนทนา และเกิดเหตุการณ์เข้าใจผิด และนักเรียนแก้ปัญหาโดยการเล่าให้เพื่อนฟัง เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ปรีกษาคู ฯลฯ

แนวทางการลดความรุนแรงทางจิตใจ คือ ควรมีการดูแลนักเรียนด้านจิตใจควรเริ่มต้นที่ครอบครัวโดยพ่อแม่ผู้ปกครองถือว่า มีบทบาทสำคัญในการดูแลนักเรียน ให้ความรัก ความเข้าใจ และให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน ไม่ควรปล่อยปะละเลยนักเรียนเมื่อเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควรให้คำแนะนำ อธิบาย รวมถึงปลอบโยนนักเรียนถามถึงสาเหตุให้การประพฤติดนไม่เหมาะสมและผู้ปกครองควรประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน ส่วนการปฏิบัติของครูควรมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนเพื่อพัฒนาจิตใจเป็น

การบริหารจิตใจให้มีความสุข ฝึกให้มีสติในการดำเนินชีวิตเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และครูควรที่จะเอาใจใส่ต่อนักเรียนที่มีความรุนแรง ให้คำแนะนำทันทีเมื่อเห็นนักเรียนทำพฤติกรรมทำร้ายจิตใจ มีพฤติกรรมควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับจิตใจของนักเรียนให้รู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และควรฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติธรรมตามพุทธศาสนาให้อยู่ใกล้ชีวิตวัตรู้จักที่จะน้อมนำคำสอนทางพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ อุมามพร ตรังคสมบัติ (2549) ซึ่งกล่าวถึงกลยุทธ์ระดับโรงเรียนในการดูแลสุขภาพจิตในโรงเรียน คือ มีการบริการทางสุขภาพจิตควรจัดเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงบริการมากขึ้น และการมีบริการดังกล่าวจะช่วยให้ตรวจค้นหาปัญหาได้รวดเร็วและให้การรักษาได้ทันทั่วถึง ซึ่งจะทำให้เด็กมีภาวะสุขภาพจิตที่ดีพอ บริการด้านสุขภาพจิตในโรงเรียนควรเป็นการทำงานแบบสหวิชาชีพ มีส่วนร่วมของหลายๆ ฝ่ายร่วมถึงผู้ปกครองด้วย

3.4 ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง

จากผลการวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เคยพบหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยปล่อยให้นักเรียนอดอาหาร ส่วนที่เคยในเวลาเช้า มีสาเหตุมาจากไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันและต้องรีบไปทำงาน นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยถูกปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ส่วนที่เคยอดอาหารเช้า และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม ไม่เคยถูกปล่อยให้ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ และไม่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล เวลาเจ็บป่วยนักเรียนเคยได้รับการดูแลจากครอบครัว สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้อดอาหาร ใส่เครื่องนุ่งห่ม เก่า ๆ หรือขาด ๆ หรือไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่มและถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น ซึ่งสอดคล้องกับชาญยุทธ์ ศุภคุณภิญโญ (2544) ที่กล่าวไว้ว่า สาเหตุของการทอดทิ้งเด็กเกิดจากหลายปัจจัย ดังนี้ เป็นความตั้งใจเพราะบิดามารดาไม่มีความเชื่อเกี่ยวกับดวงชะตาที่ไม่สมพงศ์กับบิดามารดา หรือเด็กมีเพศที่ไม่เป็นที่ต้องการของครอบครัว เกิดจากความจำเป็นเนื่องจากมีปัญหาขัดสนในครอบครัว ครอบครัวขาดความตระหนัก เช่น มีบุตรหลานคนต้องดูแลเกิดความลำเอียงหรือมีบุตรที่มีความเจ็บป่วยพิการต้องดูแล ไม่มีเวลาดูแลเด็กคนที่ปกติ ครอบครัวแตกแยกเด็กไม่ได้รับการดูแลที่สมบูรณ์ และบิดามารดาขาดความรู้เรื่องการดูแลเด็กที่เหมาะสม

แนวทางการลดความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลยทอดทิ้ง ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างถูกต้องตามวัยจนกว่าเขาจะมีพฤติกรรมที่ดีและมีบุคลิกลักษณะที่ดีเป็นของตัวเอง เพื่อให้เขาเป็นเด็กดี เป็นคนดีที่สังคมต้องการอีกครั้งอย่างจริงจัง และควรให้ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นพิเศษ โดยเฉพาะนักเรียนที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาและครูควรจะเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหากับผู้ปกครอง

ส่วนแนวทางในการช่วยเหลือของครูก็ทำได้ เช่น ช่วยเหลือเรื่องอาหารกลางวัน อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียนและทุนการศึกษาสำหรับเด็กเรียนดี สำหรับเพื่อนบ้านก็ทำได้โดยหยิบยื่นสิ่งของเล็กๆน้อยๆให้เวลาเห็นเด็กหิว ปลอดภัยเวลาเด็กได้รับการทำร้ายทางจิตใจ โดยไม่เป็นธรรมดาอย่าปล่อยเขาเจ็บปวดโดยไม่เหลียวแล นอกจากนี้นักเรียนต้องช่วยเหลืองานบ้าน ช่วยเหลือผู้ปกครองในการทำงานเท่าที่จะทำได้ รู้จักประหยัดไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพื่อเป็นการลดภาระให้กับครอบครัว นักเรียนมีความต้องการให้ผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด และมีความเข้าใจความต้องการของนักเรียน รวมทั้งครูควรให้คำปรึกษานักเรียนได้ในทุก ๆ เรื่องในกรณีที่นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ